

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

14. ČÍSLO

3,- Kč

5. PROSINCE 1993

KARDINÁL JOSEF BERAN: PASTÝŘSKÝ LIST K SLAVNOSTI NEPOSKVRNĚNÉHO POČETÍ PANNY MARIE, PRAHA 8. 12. 1948

Jsou období, která se svojí mentalitou podobají jako vejce vejci, i když je dělí několik desítek let. Čtyřicátá a devadesátá léta tohoto století - jaká rozdílnost v politické a hospodářské situaci a zároveň jak obrovská podobnost v ohledu duchovním a mravním! Aktualnost pastýřského listu zvěčnělého kardinála Berana je toho dokladem.

(Pokračování na str. 6)

Místo zjevení, bazilika a poutní dům v La Salette.

KANONIZACE ZAVRAŽDĚNÉHO KNĚZE?

Více než 200 duchovních arcidiecéze Palermo na Sicílii se vyslovilo na setkání v arcibiskupské kúrii pro zahájení beatifikačního procesu P.

Giuseppa Puglisiho, před několika týdny zavražděného mafii. K návrhu se připojil i kardinál S. Papalardo.

KARDINÁL KÖNIG O DEMOKRACII

Bývalý vídeňský arcibiskup kardinál Franz König zveřejnil v německém vydání oficiálního vatikánského listu "L'Osservatore Romano" (29. 10. 1993) studii o vztahu katolické církve k demokracii. Upozorňuje v ní, že církev v minulosti nikdy neměla námitky proti demokracii jako státní formě, pouze se stavěla proti ideovému zaměření, které s ní bylo zejména v minulém století spojováno a jež směřovalo zřetelně k likvidaci katolické církve a křesťanství. Křesťan má být proto vždy demokratem a zásadním odpůrcem diktatury. Nemá nahrávat totalitním silám ani v nejmenším, např. svou neúčastí ve volbách, jak jsme byli svědky v sousedním Polsku, kde mnoho katolíků svého volebního práva nevyužilo. Křesťan má usilovat o univerzalitu lidských práv jednotlivců i komunit a dávat najevo svůj veřejný souhlas s těmi politickými kruhy, které o toto zápasí.

SKANDÁL V PORADNÁCH

Rakouská organizace na ochranu nenarozeného života "Aktion Leben" oznámila, že velmi mnoho rakouských poraden pro těhotné posílá své klientky, které přicházejí se žádostmi o potrat po dvanáctém týdnu těhotenství (což je hranice za níž nelze podle rakouského zákona interrupci provést), na kliniky do Nizozemí nebo Velké Británie, kde žádná časová hranice pro potraty neexistuje. Aktion Leben označuje tyto praktiky za odporující rakouským zákonům a pohrdající nenarozeným životem.

CÍRKEV PŘÍSNĚJŠÍ NEŽ VĚDA

Na mezinárodním kongresu lékařů, biskupů a teologů o mimořádných uzdraveních v Lurdech bylo konstatováno, že katolická církev je v tomto ohledu ještě mnohem přísnější než medicína. Od zjevení P. Marie v Lurdech v r. 1858 bylo registrováno celkem přes šest tisíc náhlých uzdravení proti všem přirozeným předpokladům a diagnózám lékařů. Lékařská věda uznala z tohoto počtu za vědecky nevysvětlitelné a mimořádné dva tisíce případů, církev však jenom šedesát pět za nadpřirozené a zázračné.

MATKA TEREZA V ČINĚ

Jako velmi úspěšnou označila svoji návštěvu v Číně známá řeholnice a dobrodínka nejchudších v indické Kalkatě Matka Tereza. Tato 83letá nositelka Nobelovy ceny míru přicestovala do Pekingu na pozvání čínského Svazu postižených, jehož předsedou je Teng Pu-fang, syn státního vůdce Teng Siao-pinga. Úřady jí přislíbily povolení založit charitativní domy svého řádu Misionářek lásky v Šanghaji.

STANOVISKO NEZMĚNĚNO

Arcibiskupský ordinariát vídeňské arcidiecéze vydal stanovisko k prohlášení rakouské organizace duchovních, kteří byli kvůli sňatku buď laicizováni nebo suspendováni a domáhají se práva veřejně sloužit mše svaté a zpovídat. Vídeňský arcibiskupský ordinariát připomíná dosavadní neměnné ustanovení církve, že tito kněží nemohou vysluhovat svátostmi s výjimkou případů, kdy se některý věřící octne v nebezpečí smrti. Ordinariát dále upozorňuje, že vysluhování svátostmi se musí dít v jednotě s papežem a celou církví, což předpokládá respektovat církevní nařízení a ustanovení.

V MODLITBĚ JE SÍLA

Již čtvrtou noc probděllo a promodlilo v kostele Prandtauerkirche v rakouském St. Pöltenu přes čtyřicet věřících. Chtěli tímto způsobem prosit Pána za odvrácení rebelie některých lidí této diecéze proti biskupu Kurtu Krennovi a současně svému arcipastýři vyprosit sílu a odvahu k vytrvalosti, aby se nenechal zastrašit a nepodléhl tlakům svých odpůrců.

ANEŽKA NAPLNILA LEGENDU

Arcibiskup pražský a primas český Miloslav Vlk řekl při slavnostní mši svaté sloužené v den svátku sv. Anežky České ve svatovítské katedrále v Praze, že "Anežka jako by naplnovala legendu o blanických rytířích. Sestoupila z míst královské slávy do míst ponížení a bezmoci...".

SLOVENSKO: ŽÁCI CHTĚJÍ NÁBOŽENSTVÍ

Jak oznámilo slovenské ministerstvo školství, v případě volby mezi náboženstvím a občanskou etikou by si šedesát procent školou povinných žáků vybralo náboženství. Jsou však rozdíl mezi velkými městy a venkovem. Zatímco v Bratislavě se naproti většina žáků vyslovuje pro volbu etiky, na vesnicích až devadesát procent pro náboženství.

CHTĚJÍ SE MODLIT

Sedmdesát procent Britů souhlasí s tím, aby se jejich děti ve škole modlily. Uvádí to Britský institut pro výzkum veřejného mínění. Padesát osm procent si zároveň přeje, aby náboženství bylo ve škole vyučovacím předmětem místo tzv. přirozené etiky.

CHTĚJÍ PŘESTOUPIT KE KATOLICTVÍ

Celá řada anglikánských kněží, kteří nesouhlasí s ustanovením své církve o kněžské ordinaci žen, si podala žádost o přestup do katolické církve. Předseda anglické katolické biskupské konference kardinál Basil Hume oznámil, že v Římě již projednávají tuto záležitost. Jde jen o to, jestli tito duchovní budou zařazeni do latinského ritu nebo jim zůstane ponechán dosavadní anglikánský ritus na způsob sjednocených východních církví.

29. listopadu v 10 hodin se františkánská rodina rozloučila v Praze u Panny Marie Sněžné s P. Inocencem Františkem Kubičkem O.F.M., který byl pak pohřben do řádové hrobky na Olšanech.

Páter Kubiček zemřel ve věku 80 let v pondělí 22. listopadu ráno.

V době ilegality se významně zasloužil o oživení františkánského řádu a sekulárního františkánského řádu. Pomohl vybudovat slovenskou provincii, byl dobrým přítelem a spolupracovníkem P. Urbana. Léta působil v Kroměříži. Přejeme mu bohatou odměnu u Pána.

MYŠLENKA NA NEDĚLI

Hlas volajícího na poušti: "Připravte cestu Páně, vyrovnajte mu stezky" provází lidstvo skoro 28 století.

Je to Boží slovo vdechnuté do pera proroka Izaiáše a stává se skutečností u muže jménem Jan Křtitel z Ain Karim.

Evangelista Marek si Izaiášovo proroctví půjčuje, aby naznačil, že Starý zákon je v tom Novém naplněn. Pokud my si uděláme čas a Bibli na uvedených místech otevřeme, můžeme žasnout...

Vše, co je napsáno, svědčí, že v Pánu Ježíši Kristu mezi nás jedinečným způsobem přichází sám Bůh. Úkolem Jana Křtitele bylo, aby svůj národ připravil na jeho příchod.

Pouští se myslí skalnatý kraj poblíž Mrtvého moře, ve kterém na jihu končí řeka Jordán. Břehy a vody Jordánu byly dějištěm Janova kázání a křtění. Křtitel tehdy vyvolal mohutné hnutí v izraelském národě. Řada pozdějších Kristových učedníků patřila mezi jeho stoupence a přátele.

Marek také líčí Janův přísný způsob života. V podstatě to byla dobro-

volná chudoba. Tenkrát nosili nejchudší kočovníci pouště hrubé šaty a živil se praženými kobylkami a medem divokých včel ze skalních děr. Právě tato jednoduchost byla svědectvím věrohodnosti poslání proroka.

Jan si byl vědom, že se blíží příchod očekávaného spasitele světa a že on sám je jen jeho matný předobraz. Jeho křest bylo přípravné symbolické umytí ve vodě, kdežto Spasitel lidi očistí, promění a duchovně oživí přímo Božím Duchem.

Tak asi vypadá pohled dnešních exegetů. Avšak nám nejde jen o biblický výklad, jde o život. O urovnání všeho, co je v nás hrbolatého a křivého. Co se má vyrovnat a co spravit.

Všechno potřebuje své... Cestář opraví silnici, aby se po ní mohlo jít, žena upraví domácnost, aby se lépe žilo. Vytváří dům, aby se dobře dýchalo. Chci-li já jít na jádro problému svého života, musím se zastavit. Podívat se do sebe, vedle sebe a pak nad sebe. A pochopím, že hlas volajícího na poušti mi není cizí. Je to hlas mého svědomí i touhy po Bohu.

PERIKOPY NA 2. NEDĚLI ADVENTNÍ:

Iz 40,1-5.9-11
2 Petr 3,8-14
Mk 1,1-8

ZDRAVÉ UŽÍVÁNÍ TELEVIZE

Sv. Otec Jan Pavel II. zvolil pro Světový den sdělovacích prostředků 15. května r. 1994 téma: "Televize a rodina: kritéria pro zdravé užívání televize." Předseda Papežské rady pro sdělovací prostředky arcibiskup John P. Foley sdělil novinářům, že toto téma odpovídá Roku rodiny, za který prohlásila OSN následující rok 1994. Mons. Foley dále řekl, že Papežská rada pro sdělovací prostředky spolu s Papežskou radou pro rodinu připravuje dokument, jenž má připomenout rodičům povinnost naučit děti vybírat si z televizních pořadů ty hodnotné a mravně kvalitní a nebyť otrokem televize, jak jsme toho v současné době často svědky.

SKANDÁLNÍ A HANEBNÉ

U příležitosti 30. výročí založení Světového programu výživy OSN zaslal Sv. Otec Jan Pavel II. této organizaci poselství, v němž ocenil její práci a připomenul obrovské zásluhy v boji proti hladu ve světě. Zároveň označil za skandální a hanebné, jestliže více než 42 milionů obyvatel této planety denně potřebuje potravinovou pomoc, aby neumřelo hladu.

NÁROD JE HODNOTOU

Ve svém dopise kardinálovi Camillovi Ruinimu, turínskému arcibiskupovi, u příležitosti 42. Sociálního týdne v Turíně, píše papež Jan Pavel II., že národ je skutečnou hodnotou v morálním ohledu, která dává skvělou příležitost k uskutečnění společenství a vzájemné lásky. Sociální nauka církve vždycky odmítala a odmítá internacionalismus, jenž nebere zřetel na realitu národa.

EXERCIČNÍ DŮM Z KÁDÁROVY VILY

Maďarští jezuité otevřou exerciční dům ve vile bývalého šéfa maďarských komunistů Jánose Kádára. Stát dal Tovaryšstvu Ježíšovu tuto budovu jako náhradu za klášter v Budarosu, který obsadili v komunistické éře protiprávně bolševici.

"Připravte cestu Pánu, urovnejte mu stezky!"

Kdo hlásá pravou víru a dělá dobré skutky, připravuje přicházejícímu Pánu cestu k srdcím naslouchajících, aby je pronikla síla milosti, ozářilo světlo pravdy.

Údolí znamenají pokorné lidi, hory a pahorky lidi pyšné. Příchodem Páně budou tato údolí zaplněna, ale hory a pahorky sníženy, neboť se vyplní slovo: "Každý, kdo se povyšuje, bude ponížěn a kdo se ponižuje, bude povýšen."

sv. Řehoř Veliký

"V samém křesťanském společenství se vytvořila nová situace, ve které se šíří mnoho různých pochybností a námitek, a to nejen lidského, psychologického, sociálního, kulturního a náboženského, nýbrž i přímo teologického druhu, jež se vztahují k morálnímu učení církve. Nejde již jen o částečné a příležitostné protesty, nýbrž o celkové a soustavné zpochybňování celého morálního učení a toto zpochybňování se zakládá na určitých antropologických a etických pojetích, jejichž kořenem je více či méně skrytý vliv myšlenkových proudů, které nakonec zbavují lidskou svobodu jejího základního a neoddelitelného vztahu k pravdě.... Obzvláště je třeba zdůraznit nesoulad mezi tradiční církevní odpovědí a některými teologickými stanovisky, která se šíří i v seminářích a na teologických fakultách a týkají se nanejvýš důležitých otázek pro církev i pro křesťanský život podle víry a dokonce i pro samotné lidské soužití."

Jan Pavel II., encyklika "Splendor veritatis", Úvod 5. čl.

ANI KOMUNISMUS, ANI KONZUMISMUS

Interview se Svatým Otcem Janem Pavlem II. pro "La Stampa"

Sv. Otče, dovolím si začít mezinárodními událostmi, konkrétně válkou v bývalé Jugoslávii. Když jste mluvil o "humanitární intervenci", někteří to interpretovali jako výzvu k ozbrojené intervenci. Je tomu tak?

"Ne, není tomu tak. To co chci říci, znamená, že v případě agrese je třeba zbavit agresora možnosti škodit. Je to jemný rozdíl, ale podle tradiční doktriny církve pouze obranná válka je válkou spravedlivou. Každý národ musí mít právo na obranu. Tuto zásadu zformuloval už sv. Augustin a potvrdil ji Druhý vatikánský koncil."

Je možno hovořit o vývoji vztahu papeže k válce - od Kuvajtu po Jugoslávii? Tenkrát jste byl přece proti intervenci.

"Vždycky jsem byl proti válce, samozřejmě v mezích toho, o čem jsem hovořil před chvílí, to znamená, že válka se stává spravedlivou tehdy, kdy slouží obraně, protože, opakují, každý má právo se bránit. Proto nelze mluvit o vývoji postoje papeže. V době války v Perském zálivu vypadala situace poněkud jinak. Ve své druhé fázi nebyla tato válka už jenom válkou obrannou, nýbrž i válkou trestnou. Proto Svatý stolec nejen odsoudil iráckou agresi proti Kuvajtu, ale postavil se kriticky i vůči intervenci proti Iráku, která nesledovala jen zneškodnění agresora, nýbrž i jeho potrestání, na což doplatilo hlavně civilní obyvatelstvo. A to už není s katolickou morálkou tak zcela v souladu."

Na Balkáně je situace jiná. Pád komunismu přinesl znovuzrození radi-

kálních nacionalismů, které ženou lid k násilí a přinášejí neslýchaná utrpení masám nevinných bytostí. Postoj Svatého stolce byl od prvopočátku jasný a čitelný: zabránit bratrovražedné válce. Když Slovinsko, později Chorvatsko a nakonec Bosna vypisaly referendum o nezávislosti země, měly k tomu plné právo. V této době bylo ještě možno zachránit mír nějakým novým řešením, například jistou formou konfederace. Bohužel se události vyvinuly zcela jinak."

Dnes jste pravděpodobně ještě populárnější než v okamžiku své volby na Petru stolec. To je vzácná výjimka u někoho, který je "u moci" už patnáct let. Ale existují také silné kritiky na Vaši adresu. Nechybí ani ve Vaší vlasti, v Polsku. Jak je to možné, že právě tam?

"Tuto kritiku vyvolává jistá část vlivných sdělovacích prostředků, která ovšem není reprezentativním vzorkem pocitů Poláků jako katolického národa. Kořenem je podle mne mylná představa o tom, co to znamená "návrat do Evropy". Dotkl jsem se toho problému při své návštěvě ve vlasti v r. 1991. Je jasné, že neodmítám tzv. návrat do Evropy. Odmítám ale dělat z tohoto návratu bůžka, falešného boha. Podle stoupenců tohoto plánu by návrat do Evropy měl znamenat zavedení v Polsku ultraliberálního konzumistického systému zbaženého jakýchkoliv hodnot. Ve skutečnosti Polsko se nemusí do Evropy vracet, ono je přece v Evropě dokonce v jejím středu. Je důležité, aby vstoupilo do

Evropy se svými hodnotami a nepřijímalo slepě a nekriticky západní mravy, nepřisvojovalo si to, co je v nich nejhorší."

Jaká byla Vaše úloha při pádu komunismu? Mnozí, mezi nimi i prezident Walesa, ji považují za rozhodující.

"Myslím, že jestli něco sehrálo při tom rozhodující roli, tak to bylo křesťanství jako takové, jeho obsah, náboženské a morální poselství a z něho vyplývající obrana lidské osoby a jejich práv."

Proč komunismus měl takový úspěch v dějinách? Jak vysvětlíte, že nadále je silou, s níž nutno počítat v některých západních zemích, že se v některých východních zemích znovu pozvolna vrací k moci svobodnými volbami jako třeba v Litvě nebo v Polsku?

"Komunismus triumfoval v tomto století jako reakce na jistý druh přehnaného, divokého kapitalismu. Stačí jen vzít do rukou sociální encykliku mých předchůdců, především "Rerum novarum" Lva XIII. Tento papež popisuje situaci dělníků ve své době. Svým způsobem ji popsal i Karel Marx. Taková byla skutečnost a jejím původcem byl ultraliberální kapitalismus. To vyvolalo přirozeně protikladnou reakci, jež narůstala a získávala stále větší podporu mezi lidmi, nikoli jen mezi dělnickou třídou, nýbrž i mezi intelektuály. Mnoho z nich si myslelo, že komunismus napraví kvalitu života. Až teprve potom, co komunismus získal moc, poznali svůj omyl."

Jak ale hodnotit návrat komunistů k moci?

"Myslím, že je třeba rozlišovat. Nejedná se pouze o návrat komunistů k moci jako takový, nýbrž o jistou reakci na neschopnost nových vlád, což koneckonců není žádným překvapením. Jedinou politickou třídou v uplynulých padesáti letech byli přece komunisté. Jen oni měli zkušenosti, jak funguje politika, jak pracuje parlament atd. Jiní, to znamená ti, kteří se dnes nazývají centrem nebo pravici, nebyli na řízení země připraveni, protože komunisté jim neposkytli během své vlády možnost účastnit se politického života."

Vy jste vždycky energicky a vášnivě bojoval proti komunismu. Teď ale v zemích, které se od něho osvobodily, vládne morální úpadek, šíří se narkomanie, prostituce atd. V bývalé Jugoslávii zuřil válka, která hanobí pojem civilizace. Nepoložil jste si někdy otázku, jestli skutečně bylo nutno likvidovat komunismus?

"Myslím, že nelze otázku takto stavět. Bylo naprosto správné bojovat proti totalitnímu systému, který byl nespravedlivý a nazýval se socialistický nebo komunistický. Jenže je

Z KNIH
MATICI

CYRILOMETODĚJSKÉ s.r.o.

P. Tomáš Špidlík

VE SLUŽBĚ SLOVA A,B,C

Seděl jsem ve vlaku se skupinou venkovanů, kteří se vraceli z města. Byli nakupovat. Samozřejmě láteřili na to, že zase ceny stouply. Z toho se pak přešlo na všeobecnou zkaženost světa vůbec. Kam to všechno povede? A nakonec přišel mravní závěr: Dnes už každý myslí jenom sám na sebe, nikdo si nevšímá druhého. A na Boha? Na toho už se vůbec zapomnělo. Ale na to lidé doplatí!

Jednodušší lidé mají prostou logiku, neumějí slova, ale často velmi zdravý úsudek. Proč jim protirečit? Ale my, kteří studujeme, přece jenom rádi prosté výrazy trochu poopravujeme, aby byly přijatelnější ve školním prostředí. To se dá udělat i v tomto případě. Dá se to dokonce položit jako teologický problém. Říká se, že je západní spiritualita teo-

centrická, soustředí se na Boha. Východní je naopak antropologická, ve středu zájmu tu je především člověk a jeho požadavky. Dokáže z člověka dojít k Bohu? Nebo snad upadne do toho nebezpečí, které tak pranýřovali venkované, tj. do egoismu a falešné soběstačnosti?

Čte se v životě některých západních středověkých světců, že si od dětství kladli otázku: Kdo je Bůh? V katechismu, jak se vydával na počátku století, byla formulace daleko neosobnější. Tam se začínalo: "Co je Bůh?" Odpověď pak byla docela filozofická, málo křesťanská: "Bůh je nejvyšší bytost, nanejvýš dokonalá atd." Tyto aristotelovské pozůstatky se v nových katechismech našťestí opravují. Začíná se otázkou: "Kdo je Bůh?" Odpověď pak je křesťanská: Bůh je náš Otec, který je na nebesích! Není důstojné ptát se "co" je Bůh, jde přece o osobu, která je nám blízka.

Ale i to je v dnešní době velký problém. Ptá se skutečně mnoho lidí, kdo je Bůh?

Brož., 600 str. ve třech dílech, cena celkem 99,- Kč.

také pravdou to, co píše v *Rerum novarum* Lev XIII., totiž, že i v socialistickém programu jsou "zrnka pravdy". Ta nesmějí být zničena, jmenovitě se jedná o boj s nezaměstnaností a péči o chudé. Systém reálného socialismu si ovšem tuto část socialistického programu zredukoval na státní protekcionismus, který přinesl velice zlé plody. Zmizela soukromá iniciativa, rozšířily se apatie a lhostejnost. Teď, po změně systému, se lidé octli bez vlastních zkušeností, bez schopnosti žít "na vlastní účet". Samozřejmě vyskytly se podnikavé osoby, které okamžitě projevíly ducha hospodářské iniciativy, využily počáteční zmatky a obohatily se, bohužel většinou nikoli způsobem slušným a poctivým. Značná část těchto lidí patřila k dřívější komunistické nomenklatuře, což je tím smutnější, že právě tito jsou dnes zastánci nejtvrďšího ultraliberálního kapitalismu, jehož cena je značně vysoká: šíří se nezaměstnanost a bída."

Jste tedy jednoznačným odpůrcem tzv. "přebarvených komunistů", konkrétně jejich působení v politice a ekonomice postkomunistických zemí?

"Samozřejmě, že ano. Požadoval jsem mnohokrát, aby se obrátili, našli kritický vztah ke své minulosti a činili pokání. Nedělají to a ani nechťejí dělat, jak v Polsku, tak i v jiných zemích."

Svatý Otče, někteří Vaši kritici se netají dojmem, že jste větším nepřitelem kapitalismu než komunismu. Můžete se k tomu vyjádřit?

"Odpovím citátem z verše jednoho polského básníka: Netrestej slepý meč, ale ruku. To znamená, že máme hledat příčiny jevů, které prožíváme. A podle mne jsou kořenem četných společenských i lidských problémů degenerované projevy kapitalismu. Samozřejmě, že dnešní kapitalismus není kapitalismem časů Lva XIII. Je úplně jiný, zavedl sociální amortizace, díky odborovým organizacím se provádí dobrá sociální politika, je kontrolován státem a odbory. To jsou ovšem vyspělé země většinou Západní Evropy a Severní Ameriky. Jak mnoho ale ještě existuje států, v nichž kapitalismus zůstává stále takovým, jakým byl na přelomu století? A právě tento by v bývalé východní Evropě chtěli mnozí zavést, naneštěstí právě bývalé kádry komunistického režimu."

Jaké tedy vidíte řešení? Nějakou "třetí cestu" mezi kapitalismem a komunismem?

"Obávám se, že tzv. třetí cesta je další utopií. Na jedné straně máme komunismus, který je utopií a ukázal se ve svých důsledcích tragicky ničivý. Na druhé straně je zase kapitalismus, který ve svém praktickém rozměru by byl přijatelný pod zorným úhlem sociální nauky církve, neboť v mnoha ohledech je v souladu s přirozeným právem. Tuto tézi vytyčil Lev XIII. Bohužel ale dochází k četným zneužitím - k různým formám nespravedlnosti, vykořisťování, násilí a arogance. Teh-

dy máme co dělat s tvrdým kapitalismem bez jakékoliv regulace. Právě takový si zaslouží odsouzení církve."

Svatý Otče, lidé s obavami se ptají, k jaké Evropě vlastně směřujeme. Můžete je nějak uklidnit?

"Jistý západní politik mě před nedávnem přímo šokoval, když mi řekl: 'Pád berlínské zdi je především naším problémem, neboť nás, Západní Evropu, chránila před náporem příštěhovalců z Východu, mohli jsme žít v pokoji, klidně pracovat a bohatnout. Teď se musíme dívat na celou Východní Evropu a dělat si starosti z toho, co se tam děje a jestli to nespadne také na nás.' Toto se potvrzuje i ve vztahu k válce na Balkáně. Evropské společenství je příliš zaměstnáno samou sebou, příliš lhostejné k utrpení druhých a málo účinné v řešení problémů pomoci druhým. Volání papeže a Svatého stolce se tak stávají hlasem volajícího na poušti."

Jakým přínosem může být Východní Evropa pro vznik oné velké Evropy, o níž jste často mluvil?

"Především půjde o přínos totožnosti těchto národů. Jedná se o evropské národy, které navzdory všemu útlaku ze strany komunistického režimu si dokázaly zachovat svoji národní totožnost. Vztahuje se to jak na Polsko tak i na ostatní země bývalého komunistického bloku. Komunisté chtěli lidem u nás vnutit internacionalismus, proto dělníkům říkali: Dělník nemá žádnou vlast, jeho vlastní je dělnická třída. Ukázalo se ovšem, že tato ideologie třídního boje a třídní diktatury nebyla schopna zlikvidovat ani národní totožnost, ani náboženské povědomí. Obě tyto hodnoty zůstaly netknuty, někde naopak byly ještě posíleny."

Na jedné straně tak máme podle Vašich slov vyvinutý Západ, který je příliš zaměstnán vlastními problémy hospodářského charakteru, na druhé zase postkomunistický Východ, který je jaksi hlubší v důsledku utrpení, jakých doznal pod diktaturou. Kdo z obou může vzájemným sblížením získat?

"Ptejme se raději, kdo může víc ztratit. Neváhám tvrdit, že Východní Evropa, neboť ona více dozrála..."

Myslíte, že dozrála díky komunismu...?

"...dozrála díky procesu sebeobrány a boje s marxistickým totalismem. Na Východě se uchoval jiný rozměr lidství. Možná toto bylo důvodem, proč před patnácti lety zvolili Poláka papežem. Jisté hodnoty se na Východě méně znehodnotily než na Západě. Když člověk žije v programově ateistickém systému, lépe prožívá, co je to náboženství, konkrétně že Bůh je konečným, jediným a absolutním zdrojem důstojnosti člověka. Na Západě to člověk nevidí tak výrazně. Jeho vědomí do značné míry podlehlo zesvětštění."

Mluvil jste několikrát o velkých

postavách zakladatelů Západní Evropy: Adenauerovi, Schumanovi; De Gasperi. Zdá se, že dnes už nejsou vůdci tohoto kalibru, zůstal jste pouze Vy. Čím se to dá vysvětlit?

"Myslím, že to je věcí názoru. Podle mého soudu noví politikové rychle spustili oči dolů, zatímco zakladatelé je měli obráceny nahoru. Nemysleli totiž jen na jednotu Evropy ve smyslu hospodářském a politickém, nýbrž i ve smyslu duchovním a kulturním. Mám pocit, že dnes se všechno redukuje na pouhý ekonomický rozměr. V tomto směru vidím velký úkol a výzvu také před církví, před papežem a biskupy: ubránit a prosadit jiné hodnoty, často zapomínané."

V americkém Denveru jste řekl, že Evangelium není pro to, aby zůstalo ve skrytu. Je správná interpretace, že katolíci mají mít politický vliv na společnost, v níž žijí?

"Je přirozené, že křesťané jako občané mohou a mají povinnost angažovat se také politicky. Snažit se působit tak, aby dali společenskému životu rozměr vlastní víry a vlastního přesvědčení. Jisté, jsou tendence k uzavření křesťanství do ryze soukromé sféry. S tím nutno počítat. Evangelium vždycky bude znamením, je-li budou odpovídat."

V dosud nepublikovaném soukromém deníku si Váš předchůdce Pavel VI. stěžuje na samotou, kterou jako papež prožívá a jež snad je nevyhnutelným údělem každého, kdo nastoupí tento úřad. Máte také tento pocit?

"Nemám, ale asi mám jiný temperament, krom toho mám stále kolem sebe blízké, přátelské osoby. Rovněž tak rozhodnutí nepodnikám sám, pracuji vždycky kolegiálně s episkopáty a s kurií. Biskupy, kteří přicházejí ad limina, se snažím poznat blíže, zvu je na oběd, koncelebruji s nimi mši svatou... a to je pokaždé příležitost vyměnit si zkušenosti, diskutovat."

Vedete si také deník?

"Ne. Mám o čem přemýšlet a co dělat."

Ocitáme se na prahu roku 2000. Jaké otázky vyvolává toto datum?

"Vím, že se ozývají některá proctví o konci světa. Církev má svou vlastní vizi konce světa, svou eschatologii. V této perspektivě rok 1000 či 2000 jsou daty, jako každé jiné. Na druhé straně však rok 2000 je velmi významný tím, že před dvěma tisíci lety se narodil Ježíš Kristus, dva tisíce let je přítomen a působí v historii lidstva skrze církve, své apoštoly a misionáře. Na konci tohoto tisíciletí je nutno provést zpytování svědomí: kde jsem, kam nás zavedl Kristus, jak daleko jsme odešli od Evangelia? To si vyžádá hlubokou a důkladnou analýzu."

(Otiskl Gosc niedzielný 14. 11. 1993)

(přel. R. Malý)

"V Kristu nejmilejší!

Mezi nejpožehnanější dny svého života počítám svátek Neposkvrněného početí Panny Marie. S hrdoostí jsem se jako bohoslovec hlásil do řad akademiků, kteří se zavazovali hájit Neposkvrněného početí Mariino, s vděčností jsem oceňoval své přijetí do Mariánské družiny jinochů a mužů, jejímž hlavním svátkem byl svátek Neposkvrněného početí, s radostí jsem vždy zakládal Mariánské družiny jinochů a dívek s titulem Neposkvrněné. A v ten svátek dostalo se mi nejvzácnější milosti - biskupského svěcení.

Proto jsem také neopomenul žádné příležitosti, doporučoval a šířil jsem co nejvřeleji, kdykoliv jsem mohl, zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Mariinu. Jsem šťasten, že i moje arcidiecéze - veškeré duchovenstvo i věřící lid - je uzavřena v Neposkvrněném Srdci Mariině. Musíme proto také s upřímnou vřelostí vždy slavit svátek Srdce Marii a svátek jejího Neposkvrněného početí.

Není jistě náhodou, že první stránky Bible ve Starém zákoně a poslední v Novém zákoně připomínají Neposkvrněnou.

"Nepřítelství položíš mezi tebou a ženou... ona potře hlavu tvou a ty budeš ukládat činit patě její" (Gen 3,15).

Tak zvěstuje Hospodin sám spásu lidstva skrze Syna Mariina a tento Syn ve Zjevení (12,1) svému miláčkovi ukázal **"velké znamení v nebi: žena oděná sluncem a měsíc pod nohama jejíma a na hlavě její koruna z dvacíti hvězd"**.

Církev v tomto svém symbolu uznává obraz Neposkvrněné.

Odvěký zápas zavilého nepřitele lidstva, jímž je ďábel, proti Kristu a Jeho církvi, je stejně veden i proti Marii, Matce Ježíšově a Maria právě proto, že je Neposkvrněná, drtí hlavu ďáblu a tím pomáhá vítězství Kristovu. Bojovat pro Krista proti Antikristu nezbytně vyžaduje bojovat proti Antikristu pro Marii. Žena oděná sluncem, zářící světlem - i luna pod jejíma nohama i hvězdy kolem hlavy zář jejího světla zvyšují - je symbolem světového významu Mariiina.

Na počátku světa byl chaos, zmatek, nepořádek. Byla tma a bylo pusto a prázdno. Bůh stvořil světlo - a světlo zaplašilo tmu, umožnilo pořádek a vyvolalo život, jenž vyplnil pustou prázdnotu země!

Maria bez poskvrny prvotního hříchu počatá, jediná ze všech lidských potomků Adamových, byla od prvního počátku vymaňena z otroctví ďáblu. Duše zaplavená svatostí - MILOSTI PLNÁ - je opravdu bytostí sluncem oděnou. Svou neposkvrněností rozpláští tmu a zmatek, prosvěcuje vše světlem své svatosti a prohřívá teplem své lásky.

1. MARIA NEPOSKVRNĚNÁ rozptyluje zář své milosti a svatosti tmu a zmatek. Tak jako mír a pokoj zevní je závislý od míru a pokoje vnitřního, podobně i vnitřní zmatek, rozervanost

jsou doprovázeny zmatkem a rozervaností vnější.

Svatý Pavel, který mluví sám jasně o vnitřní disharmonii mezi nižší a vyšší stránkou lidské přirozenosti (Řím 7,14n.), označil jindy za původce zevních zmatků ďábla, když **"byl naplněn Duchem svatým"** (Sk 13,9) vykřikl kletbu nad čarodějem Elimasem slovy: **"Synu ďáblův, plný všeliké lsti a zchytalosti, nepříteli veškeré spravedlnosti, nepřestáváš převracet přímé cesty Páně?"** (v. 10).

Maria plností nadpřirozené milosti a neposkvrněností po celý život udržovala nejkrásnější harmonii mezi tělem a duší, nižší a vyšší stránkou lidské přirozenosti. Nebylo zmatku v jejích citech, neboť nebylo zmatku ani v její obrazyrovnosti a ve snahách, nebylo zmatku ani v rozumu a vůli.

Proto ji církev opěvuje **"celá jsi krásná, ó Maria"** a její pevnost v boji proti zmatku charakterizuje názvy biblickými: věž Davidova, věž z kosti slonové - šik spořádaný - vzývající ji jako Pannu mocnou, Pannu moc mající.

Modlíme se za mír. Celý svět touží po míru. Dokavad však svět bude sloužit ďáblu, jenž je strýcem všeho rozbroje a udržovatelem zmatku, nebude míru ve světě, leč zasáhne-li přímo Bůh. A Bůh zasáhne prostřednictvím Marie Neposkvrněné.

Vzýváme ji na tento úmysl. Bylo by však málo modlit se a žadonit. V první řadě my sami nesmíme sloužit ďáblu, ale Marii, v první řadě my sami musíme si vybudovat a udržovat harmonii vnitřní, vnitřní soulad a pokoj. Jen se zpytujeme! Nejsem tak často hříčkou nálady, nevyrovnanosti a zmatků fantazie? Jsem opravdu pánelem ve svém domě, tj. rozhoduje vždy rozum klidnou rozvahou? Nepodléhám citovosti, vášním? Snažím se vychovávat je rozumně?

Nejmilejší! Zdraví našeho národa je ohroženo morem pohlavních nemocí. Dokavad nebude výchova mládeže směřovat hlavně v první řadě k výchově silné vůle, každá jiná snaha o ochranu mládeže selže, a nepomůže ani sebe promyšlenější a sebe připravenejší poučování.

Mladý člověk musí být charakter, pevná povaha, a pak odolá v nebezpečích. Bědovat, naříkat nad zkažeností mládeže, rokovat, jak tomu odpomoci, a přitom znemožňovat a mařit to, co by posilovalo povahu mladých, zato však propagovat a doporučovat to, co je zeslabuje, zavání neupřímností a pokrytectvím.

Draží rodiče a vy všichni vychovatelé! Buďte upřímní! Velká je zodpovědnost Vaše před Bohem i národem! Úcta a láska k Neposkvrněné nejen naučí milovat ctnost a mravní ukázněnost, ale získá i zvláštní ochranu Mariinu v boji proti mravním zmatkům a pomůže k vyrovnanosti vnitřní, usnadní a posiluje i snahu upevnit zevně trvalejší mír a pokoj.

2. MARIA NEPOSKVRNĚNÁ šíří zář své milosti světlo Pravdy. V osmeru bla-

hoslavenství Spasitel blahoslaví všechny, kdož jsou **"čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha"** (Mt 5,8). Duše rozervaná a zmatená nerozeznávají světlo od tmy. O takových platí slova Písma **"lidé milovali více tmu nežli světlo"** (Jan 3,19). Naopak duše zharmonizovaná je plná světla, jasně poznává všechno, má smysl pro nadpřirozeno. Tím si vysvětlíme, proč církev sv. nazývá Pannu Marii Pannou nejmoudřejší a katedrou - Stolicí moudrosti. A jestliže sv. Pavel píše: **"Vždyť i satan se přeměňuje v anděla světla"** (2 Kor 11,15), pak jim jen připomíná výstrahu Spasitelovu, jenž mluvě o posledním soudu prohlásil: **"Povstáním nepraví mesiáši a nepraví proroci a budou činit veliké zázraky a divy, takže by i uvolené svedli v blud, kdyby bylo možné"** (Mt 24,24). Je třeba proto bdít.

"Zbožným vzhází světlo v temnotách," zpívá Žalmista Páně (Ž 111); a jinde: **"Spravedlivému vzhází světlo"** (Ž 96,11). U sv. Jana praví Pán: **"Kdo činí pravdu, přichází k světlu"** (3,21).

Žijme zbožně, spravedlivě, dle zákona Božího, dle pravdy Hospodinovy! Mravní ukázněnost nám k takovému životu pomůže. Uctivejme Neposkvrněnou ne jen slovy a zpěvy, nýbrž i skutky, mravním, spravedlivým životem, a nezabloudíme, nezaměníme tmu za světlo, nezaměníme nepravdu za skutečnou pravdu. A mládež dychtící po světle jen ve světlo pravdy Boží naleznе život, zdraví a sílu! (Ef 5,8).

3. MARIA NEPOSKVRNĚNÁ teplem své svatosti rozehrěje k lásce. - Mezi nejčtenější názvy Mariiny patří onen, jímž k ní voláme jako k Matce krásného milování. Blíží se svátky vánoční. Svátky lásky. Nikde nezáří Láska Boží tak zjevně, tak poznatelně, jako z jesli. **"Tak Bůh miloval svět, že dal svého Jednorozného Syna"** (Jan 3,16), a tento Syn Bohu milý (Mt 3,11), v němž se mu zalíbilo, aby ještě více dokázal svou lásku, vyvolil tu nejkrásnější chudobu - stáj a jesle - za místo svého narození. Čeho se mu však nedostávalo v zevních okolnostech - přišel na svět v noci, v zimě, jeskyni - to mu nahrazovalo světlo a teplo mateřské lásky Srdce Mariiina. Tak blaženě se tulí ke své Matičce! Nebylo šťastnějšího dítěte na světě nad ono chudé Dítě Betlémské v náručí Mariině. Čím je srdce čistší, tím je prostší egoismu, tím větší a hřejivější je láska. Panna Maria byla proto schopna takové lásky, že její Neposkvrněné Srdce je Srdcem nejčistším, nejčistotnějším. Proto též tato láska světlem hvězdy betlémské září do celého světa, láska přinášející pokoj a mír lidstvu, Ne bezdůvodně tehdy andělé nad jeskyní zpívali **"pokoj lidem dobré vůle"**, ovšem jako v odměnu a budou-li lidé vzdávat Bohu lásku na výstopech.

Na lidstvu tedy záleží také z velké části, zda bude možné Lásce Boží uskutečnit mír a pokoj. Tolika srdcí se dotkly paprsky lásky Ježíšovy z Betléma, až v dálné kraje Mudrců pronikly, ale blízký palác Herodův zůstal ledový.

Proto také Herodes jen nenávisť plodil a vyvražděním nemluvňátek zpečetil svou zlobu.

Ti, kdož se dovedou vyhřívat na výsluní čistoty Neposkvrněné Panny, ti kdož svým životem mravně ukázněným ctí její Neposkvrněné Početí, ti jsou též účastní i blaživého tepla její lásky, i když venku, mimo ně mráz a led vykonávají své zhoubné dílo.

V Kristu nejmilejší! - K Vám, kdož věříte, mluvím. Milujte Neposkvrněnou Pannu, důvěřujte v její lásku.

Při poslední večeři Kristus Pán řekl Petrovi: "Šimone, Šimone, hle, satan vyžádal si vás, aby vás tříbil jako pšenici. Ale já jsem prosil za tebe, aby nepřestala víra tvá, a ty jednou obrátíš se posiluj své bratry" (Luk 22,31-2).

Petrovi tedy přislíbil Pán Ježíš svou zvláštní modlitbu. Petra určil, aby posiloval a utvrzoval své bratry, když je satan bude tříbit, protřásat a čistit, jako se čistí a tříbí pšenice na řešetí. A Petr, zástupce Kristův, byl viditelnou hlavou církve Kristovy. Na skále Petrově je vybudována církev.

jen ten, kdo vytrvá, pevně zakotven na této skále, přežije všechny bouře žití.

A tato církev nám ukazuje na Neposkvrněnou jako na ženu, jež rozdrtila ďáblůvi hlavu a jež je oděna sluncem.

Milujme Marii, Neposkvrněnou Pannu, opakujme znovu:

Důvěřujeme v její lásku! Jsme zasvěceni jejímu Neposkvrněnému Srdci. Jsme pod její zvláštní ochranou. Zůstaňme jí věrni!

"Blahoslavený člověk, který poslouchá mne, který u dveří mých každý den bdí, pozor dává u veřeji bran mých" (Př 8,34).

Celá je krásná, není poskvrny na ní a ze slunce, jímž je oděna, rozzáří se tím více světla v temnoty a zmatek, rozleje se tím více tepla v srdce toužící po lásce, míru a pokoji.

Amen.

Požehnej Vás všemohoucí a milosrdný Bůh Otec, Syn a Duch svatý."

1+ JOSEF, arcibiskup

PROČ ARCIBISKUP MONTINI PLAKAL?

V létě roku 1958 se sešli v klášteře v Engelbergu ve švýcarských Alpách zástupci českého exilu v Americe opat z Lisle u Chicaga A. L. Ondrák a dr. Vilém Stránecký s tehdejšími vatikánským státním podsekretářem arcibiskupem G. B. Montinim, pozdějším kardinálem a arcibiskupem milánským a posléze papežem Pavlem VI.

Jeich rozmluva byla dlouhá a pohnutá. Zkušenému vatikánskému diplomatovi nakonec vytryskly slzy z očí. Plakal dojetím bez nejmenších skrupulí a snahy utajit svůj zármutek a rozhořčení.

O co šlo v této rozmluvě? Oba Čechové informovali mons. Montiniho o babickém případu, o popravě mimo jiné i tři katolických kněží P. Václava Drboly, P. Jana Buly a P. Františka Pařila. Sdělili mu na základě tajných zpráv z vlasti podrobnosti o podvodu československé Státní bezpečnosti, o krutém mučení zatčených nevinných kněží, o záměru zdiskreditovat a krvavě potlačit jakýkoliv katolický motivovaný odpor svědomí proti bolševické tyranii. Poukázali též na falzifikát StB, dle něhož prý brněnský biskup Skoupý, který byl tenkrát v internaci, schvaloval popravu těchto duchovních (až v r. 1968 vyšlo najevo, že takové prohlášení brněnský biskup nikdy nevydal a nepodepsal).

Arcibiskup Montini poznamenal, že něco podobného se neudálo ani v pohanském římském Kolosseu, kde byli křesťané před rozdáváním davem házení dravé zvěři. K vyličenému případu otřesen podotkl: "Hoc est archidiabolicum - To je arcidiabolské."

Lidé, kteří nezakusili komunismus přímo na své vlastní kůži, byli konsternováni, když se dozvěděli o jeho praktikách. Šlo skutečně o dílo ďábelské. Proto by právě věřící katolíci křesťané měli jít v prvních řadách boje za odstranění všech zbytků komunistické totality jak v nitru člověka, tak i ve společenském a občanském životě.

Dr. Emil Petřík

KURS PŘIROZENÉHO PLÁNOVÁNÍ RODIČOVSTVÍ

Pastýřský list českých biskupů k dvacátému pátému výročí vydání encykliky *Humanae vitae* vzbudil nový zájem o solidní znalost metod přirozeného plánování rodičovství.

Podle Světové zdravotnické organizace je přirozené plánování rodičovství definováno jako takový způsob regulace početí, při kterém se k plánování nebo prevenci těhotenství využívá pozorování přirozeně se vyskytujících známek plodných a neplodných období v reprodukčním cyklu ženy.

Dostatečné množství poznatků o lidské reprodukci umožňuje, aby manželé při pečlivém dodržování zásad zvolené přirozené metody dosahovali spolehlivosti shodné s jinými moderními postupy. Nejde tedy o žádnou "vatikánskou ruletu", jak byla kdysi nazývána dnes již nepochybně zastaralá metoda kalendářní. Přirozené metody jsou přitom prosty jakýchkoli nežádoucích vedlejších účinků.

Předpokladem spolehlivosti přirozených metod plánování rodičovství je ovšem jejich solidní poznání, a zpočátku také možnost konzultace. Je proto žádoucí, aby výhledově v každé farnosti (zatím alespoň v každém děkanátě) byli instruktoři schopní poskytnout náležitě poučení.

Institut pro odpovědné rodičovství v Brně proto pořádá kursy přirozeného plánování rodičovství. Nejbližší začíná v sobotu 11. prosince 1993 a bude pokračovat o dalších čtyřech víkendech, vždy s měsíčním odstupem. Přihlášky doporučené knězem je možno zaslat na adresu:

Institut pro přirozené plánování rodičovství, Petrov 4, 602 00 Brno. Přednášet budou čeští a rakouští lektoři (z Institutu pro manželství a rodinu ve Vídni).

A ještě doplněk informace nedávno otištěné v našem Světle. *Informace*

o moderních způsobech přirozeného plánování rodičovství je možno získat též v poradně Institutu pro přirozené plánování rodičovství v Brně, Mendlovo nám. č. 2 - a to vždy v úterý mezi 16 - 17,30 hod. Porada o plánování rodičovství ovšem někdy může být časově náročná - a ta první zejména. Není proto vhodné přicházet bez objednání. *Objednávání v poradně pro přirozené plánování rodičovství z ochoty zajišťuje firma SIGMA v Brně, Úvoz č. 1, telefon (05) 43 21 33 63.* Je možno objednat se telefonicky i písemně.

Pokud někdo zařazuje plánování rodičovství mezi antikoncepci, dopouští se omylu. Na tuto skutečnost upozorňují materiály Světové zdravotnické organizace. Žádná regulace početí, včetně metod farmakologických a mechanických, není účinná stoprocentně. Zásadně negativní postoj k dítěti vede k vytváření antikoncepční mentality připravující podmínky pro akceptování potratů. Máme ovšem dostatek důvodů potratům předcházet.

Institut pro odpovědné rodičovství

OCENĚNÍ ARCHITEKTŮM

Přední maďarský architekt Ing. arch. Imré Makovecz pozval na setkání mezi své kolegy do Visegrádu také dva olomoucké architekty: ing. arch. Tomáše Černouška a jeho spolupracovníka ing. Františka Zajíčka.

Součástí setkání bylo ocenění působilých návrhů. Olomoučtí se na výstavce projektů pochlubili třemi návrhy církevních staveb. Dvě z nich se již stavějí: poutní kostel P. Marie Pomocnice s ambity u Zlatých Hor a další v malé vesničce v Bílých Karpatech na Uherskobrodsku v Suché Lozi. Oba olomoučtí architekti navrhli dále projekt nového kláštera pro klaustrální a Šternberku. (-mv-)

"Příkázání jsou tedy základní podmínkou lásky k bližnímu a současné jsou i jejím ověřováním. Jsou prvním nezbytným úsekem na cestě ke svobodě, vlastně jejím počátkem. Sv. Augustin o tom píše: "Pravá svoboda spočívá v tom, že jsme prosti zločinů jako je např. vražda, cizoložství, smilstvo, krádež, podvod, svatokrádež atd." Jestliže se již někdo nedopouští těchto zločinů (a křesťan se jich dopouštět nesmí), začíná již pozvedávat hlavu ke svobodě, ale to je jen počátek svobody, nikoli dokonalá svoboda..."

Jan Pavel II., encyklika "Splendor veritatis", 13. čl.

Na začátku čtvrté části nového katechismu, která pojednává o modlitbě, se připomíná, že vzájemné volání, které je mezi Bohem a člověkem provází lidstvo od pradávna. Dokonce můžeme opakovat se sv. Františkem Saleským: "Svět byl stvořen kvůli modlitbě." Bůh stvořil svět proto, aby s ním tvorstvo rozmlouvalo, ovšem všechno tvorstvo nemluví, ale koruna tvorstva - člověk - ten jakoby ústy celého vesmíru odpovídá Bohu tím, že ho chválí, děkuje mu, velebí ho. *Jak podivuhodné je Tvé jméno, Hospodine, po celé zemi. Co je člověk, že na něho myslí?* Tyto myšlenky, které nacházíme v Písmě svatém, nejsou myšlenkami jenom jednoho národa, ale dá se říci, že všechny národy prožívají tajemství modlitby. Nikdo je tomu nemusí učit. Každý člověk ví a každý národ má také svou tradici modlitby, podle čeho se modlí a proč právě tak.

Člověka byl stvořen k obrazu a podobě Boží. Ten obraz, který nosíme v sobě a my ho cítíme, ten nás přímo volá, abychom šli přímo k jeho Původci, k Tomu, kdo ho stvořil. Jako každé dílo nese v sobě stopy svého autora, tak i člověk sám má v sobě obraz, odkazující k nadpřirozenému Tvůrci. To je základ tvoření člověka, základ modlitby. Ještě více se to uskuteční, když se člověk snaží žít jako obraz Boží. Potom je nejen obrazem, ale také podobou. Třeba by však člověk pozbyl tuto podobu Boží v sobě, Bůh k němu stále volá. Je známo, že i když člověk ztratí spojení s Bohem, tak stále cítí jakési vnitřní nutkání. Hledá Boha a "je nepokojný dokud v něm, nespočine", jak to vyslovil sv. Augustin o nepokojnosti lidského srdce.

To je to, co nový katechismus označuje jako *všeobecné volání*, a *všeobecné povolání lidstva k modlitbě*. Abraham a Jakub jsou pro nás krásnými doklady toho, že modlitba je bojem víry. Čím se projevuje tento zápas? Boj se projevuje tím, že člověk je zkoušen. Abraham dostal příkaz: *Vstaň a jdi do země, kterou ti ukáži!* Kdyby postrádal víru, kdyby nebyl plný modlitby k Bohu, tak by mávl rukou a odbyl by to: To já dělat nebudu. Tak jako vidíme mnoho moderních lidí. Vyzvete je, že by měli pamatovat také na Boha, a uvidíte, jak jsou mnohdy chladní a bez zájmu. Ale Abraham, který prožíval řádné vztah k Bohu, zůstává pro nás příkladem toho, co znamená *poslušnost víry*. Ten výraz známe i z Pisma svatého. Je to poslušnost srdce, které plní to, co Bůh žádá. A právě to je modlitba. Nejen slova, ale přemáhání se, jednání, skutky. A u Abraháma máme obzvláštním způsobem připomenuto, jak se u něho projevila poslušnost víry. Vypracuje o tom 22. kapitola Geneze, jak ho Bůh žádá, aby obětoval svého syna. To je vrcholně dramatická scéna. Abrahámová víra se ukázala úžasně velkorysá. Nezakolísala. Nepodlehla žádnému zoufalství, žádnému panice a neklidu, a víme, jak byl odměněn. Když

už napřáhl ruku ke splnění strašného úkolu, anděl je poslán a znovu se obnovuje zaslíbení, které Abraham dostal. Z jeho potomstva se má narodit Vykupitel.

Zde se svádí ten boj modlitby. Modlitba se zde ukazuje jako něco vnitřně napjatého, nikoli mdlého. To je ta opravdovost života, ta autentičnost, ke které nám pomáhá modlitba.

Tento boj se pak projevuje i dál v dějinách spásy. Zejména se však zračí u praotce vyvoleného národa, u Jakuba. Ten dostal dle 32. kapitoly Geneze tehdy, když zápasil s andělem. Bojoval až do rána. Bojoval i zraněn. Bojoval však vytrvale až do konce.

Každý člověk, zejména křesťan má být vždy připraven na tento boj. Aby vždy, třeba i uprostřed všedního každodenního života, nemohl být zaskočen a překvapen. Naopak vždy musí vyjít z šedivé všednosti jako ten, kdo se nepoddává útoku a náporu, třeba i sebevětšimu. Jako ten, kdo

odolává a ze všech sil se rve o opravdovost svého života.

Pohotovost a poslušnost takovému vnitřně napjaté víry se projevovala zejména u Panny Marie. Nerozčilovala se a nezoufala, a to ani na Velký pátek, ale stála pod křížem. Jak velký příklad krajně napjaté víry, nabitě až k vybuchnutí, a přece zůstávající pokojné a odevzdané. Jestliže byl Abrahamův syn ušetřen, u Panny Marie to bylo ještě těžší. Její Syn ušetřen nebyl. Byl obětován a umučen na kříži. A ona přesto v této velké zkoušce obstála. Kde brala sílu? V modlitbě. V tom vnitřním vztahu k Bohu. Věřila Bohu, třebaže to všechno vypadalo úplně beznadějně. Bůh jí přece řekl: *On bude králem v Izraeli*, a místo toho visí na kříži. Místo příslibu, že *jemu budou všichni sloužit*, a místo toho je všemi opovržen. Maria však stála a tiše se modlila. To je příklad víry, naděje a modlitby jdoucí až za hrob.

-sk-

"Žádná temnota bludu a hříchu nemůže v člověku zcela odstranit světlo Boha stvořitele. V hloubi jeho srdce stále zůstává stesk po absolutní pravdě a touha dospět k jejímu plnému poznání. Výmluvným důkazem toho je, že člověk ji neustále hledá ve všech oblastech a oborech. Ještě více to však dokazuje jeho hledání smyslu života. Ani rozvoj vědy a techniky, ani nádherné svědectví o schopnostech jeho rozumu a lidská houževnatost ho neoproštnují od posledních a nejvyšších, tj. náboženských otázek, naopak spíše ho podněcují, aby se vystavoval nejbolestnějším a nejrozhodnějším zápasům, zápasům v srdci a mravním vědomí..."

Jan Pavel II. v encyklice "Splendor veritatis", Úvod 1. čl.

Jaroslav Olšava

DÍTĚ, NEBO PES?

Toť dilema. Nikoli odvěké. Vždy dítě mělo přednost před každou jinou hodnotou. Pochopitelně ne všude na světě. U křesťanů je to samozřejmě, že dítě vítězí a vše ostatní jde stranou. Ve dvacátém století, kdy Evropu ovládly dva ismy, nacismus a komunismus, cena lidského života byla znehodnocena. Dokazuje to 2. světová válka, koncentráky a souběžně s nimi vyhlazovací tábory na Sibiři. Člověk dostal plombu robota, otroka a pracujícího občana. Všude nahrazují stroje a mechanizace člověka. Jeho cena byla devalvována. Je třeba snížit porodnost. Přichází žena k lékařce. Ta když se podívá na objemnější břicho návštěvnice, spustí na ni: "Já myslím, že jste už svou občanskou povinnost splnila, když jste porodila dvě děcka, tohle třetí musí pryč!" Podívejme se na tyhle rasy a barbary v bílém pláští! Ještě

šťestí, že dříve rodily ženy doma a nepotřebovaly žádné poradny. To bychom nikdy neměli geniální umělce, kteří většinou pocházeli z chudých rodin, kde bylo dětí jako máku. Taky dnes z těch rozmazlených a v pohodlí žijících dětí nebudou lidé, kteří udělají díru do světa.

Radili se manželé, co dělat, když se hlásí druhé dítě. Probrali důvody pro i proti, nakonec se shodli v tom, že dítě, toužící spatřit světlo světa, musí pryč a místo něho si pořídí velkého psa. A tak malý hošiček, volající stále po sestřičce, protože mu samotnému bylo smutno, zvykal si na velkého hafana a podle moudrého rozhodnutí rodičů měl náhradu za tolik očekávanou sestřičku. Nedá se nic dělat. Bezcitnost se nevykytuje pouze u notorických sadistů, ona se usazuje i v srdci obyčejných sobeckých lidí.

ZNAMENÍ DOBY

*Slyšte, vy všichni obyvatelé města,
zaposlouchejte se,
namířte své dalekohledy,
své přístroje na měření,
objektivy na mámení,
vždyť uši máte na slyšení
a oči máte na vidění
a rukama všechno ohmatáte
a rozumem vše prozkoumáte.*

*Paprsky záření máte
a jimi všechno vypátráte.*

Však znamení doby - nepoznáte.

*Jako by před vás byla zavěšena clona,
jako by se ještě neroztrhla opona.*

*Znamení doby je přece zvon,
bije na poplach,
kupředu, vzhůru, kupředu, vzhůru,
kdo nemá strach!*

S. Zacherle

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ

PŘEDSTAVY NA BOHA NESTAČÍ

Přistihl jsem se, že se opakovaně dopouštím jednoho velmi základního omylu. A protože si myslím, že nejsem sám, kdo se podobně mylí, chci se zde vyjádřit a podělit.

O našem Pánu a Bohu se dovídáme mnoho dobrého hlavně z Písma svatého. Na základě toho a dalších dobrých zkušeností s Bohem, svých vlastních i druhých lidí, si vytváříme své dobré představy o Bohu. Potud je to dobré. Potom ale následuje naše další zpracování a uchování si těchto našich představ a to už tak dobré nebývá. Člověk má snahu si tyto své představy o Bohu jaksi přizpůsobit svému obrazu, který je však omezený. Tyto představy se tak stávají omezenými a člověk se snaží s vynaložením nemalých sil svého Pána a Boha v těchto omezených představách udržet. A to shledávám právě také sám

na sobě jako základní omyl, z kterého potom dochází k dalším nesprávným postojům k Pánu i lidem.

I kdyby moje představy o Bohu byly ty nejlepší a nejkrásnější, nikdy nemohou obsáhnout nekonečně milujícího Boha.

Na závěr bych doporučil sobě i druhým: Držme se toho dobrého, co víme o našem Pánu a Bohu, ale neuzavírejte v tom Jeho ani sebe. On je nekonečně dobrý a milující Láska - tedy neustávající Akce dobra a lásky. Je neměnný - ale pro nás je stále nový - plný úžasných a svatých překvapení. Vždyť i zlo, kterým nutně procházíme je nám užitečné, neboť je přeměňováno ve větší dobro a slouží k našemu pročištění, vylepšení - zdokonalení. Držme se naší nebeské Matky Panny Marie, která nás vede po cestě pravé, kterou pro nás uskutečňuje Ježíš Syn a Syn Boha Otce Ježíš Kristus. Držme se Pána Ježíše do Jehož milujícího Srdce nás Maria přivádí skrze své čisté Srdce. Držme se těchto tak vroucně milujících Srdcí. Náš Pán Ježíš Kristus - Bůh Syn, přece nejvíce poznává lásku Boha Otce v Duchu svatém, a proto Otce nejvíce miluje.

Václav Drvota

CO VEDE LIDI K NÁVRATU?

V Německu vystupuje ročně 150 až 200 000 lidí z katolické církve. Důvody uvádějí různé, nejčastěji jsou to placení církevní daně a údajně "zastaralá" morálka. Z tohoto počtu se však v pozdějších letech kolem pěti tisíc znovu do církve vrací. Týdeník "Tag des Herrn" ve svém 43. čísle otiskuje rozhovory s těmito lidmi o příčinách jak jejich odpadu, tak i jejich návratu.

56 letý lékař například sděluje: "Od jisté doby jsem začal považovat všechno, co katolická církev učí, za nesmysl. Pocífoval jsem její nauku jako nástroj útlaku. Ptal jsem se sám sebe: Proč vlastně církev? K čemu ji potřebuji? Nechtěl jsem již déle náležet ke společenství, o jehož smyslu jsem nebyl přesvědčen. Tak jsem před třinácti lety ohlásil, že z církve vystupuji. Tématem Boha jsem se od té doby nikdy nezabýval. Až do té chvíle, kdy mne navštívil jeden pacient. Byl vážně nemocen, smrt měla přijít každým dnem. Věděl o tom. Vyrovnanost a hluboká důvěra v Boha tohoto muže mnou otrásla. Poznal jsem, že on má něco, co já u sebe postrádám. Poprvé v životě jsem se stal tím, co se nazývá "hledač Boha". Stále hlouběji jsem si uvědomoval svůj omyl, který mne vedl k výstupu z církve. Začal jsem se zajímat o její nauku blíže a do hloubky a poznal její pravdivost. Před dvěma lety

jsem se opět do ní vrátil. Jsem šťasten, že jsem nalezl Pána, který je mou jistotou v životě, tak jako byl u mého pacienta, o němž jsem hovořil."

Jistá mladá paní z Düsseldorfu vypráví zase toto: "Až do puberty jsem pravidelně chodila na mši. Potom jsem ale zjistila, že jsem mezi svými vrstevnicemi sama. Přestala jsem tedy, protože jsem se cítila trapně, kdybych se měla odlišovat. Věnovala jsem se především studiu a povolání. O Boha a kostel jsem vůbec nezavadila. Tehdy mi napadla myšlenka: Proč vlastně platit církevní daň, když mi církev nic nedává? Vystoupila jsem tedy. Potom přišly vdavky a rodina. Věděla jsem velmi dobře, v jaké krizi se rodina nachází. Bála jsem se, jestli naše manželství vydrží, neboť i když si na muže nemohu stěžovat, přece jen lákadel je zde hodně a člověk je slabý. Tu jsem si náhle uvědomila, že jedinou institucí, která ještě drží hodnoty a zdůrazňuje odpovědnost a věrnost v manželství a rodině, je právě církev, kterou jsem opustila. Jiné instituce jakoby toto braly na lehkou váhu. Pochopila jsem, že jen v katolické církvi mohu mít jistotu jakéhosi oficiálního zajištění manželství a rodiny, což jsou hodnoty, na kterých velice lpím. To mě přivedlo zpět do lůna církve, kterou jsem opustila."

39 letá biologka z Hesenska zase říká: "Nic jsem proti církvi neměla, ale na rozdíl od mých rodičů mě náboženská problematika vůbec nezajímala. Hodně k tomu přispěl i náš farář, jehož kázání mě nudilo, farní společenství se mi zdálo mrtvé a bez

elánu, věřící jako by chodili do kostela pouze ze zvyku. Po letech naprostého nezájmu o náboženství jsem se při jedné společenské příležitosti setkala právě s oním farářem, jehož kázání mě tak nudilo. Poznala jsem ho jinak než na kazatelně. Ukázal se přede mnou jako člověk plný dobroty a lásky k lidem, který se zcela stravuje ve službě druhým. Poznala jsem, jak hluboký byl můj omyl, posuzovat jeho i celou církev pouze na základě daru jazyka, kterým neoplyval. Došlo mi, že on je jiným člověkem než většina ostatních, že čerpá sílu odjinud než ti, kteří spoléhají na své konto v bance a pracovní dovednost, což jsou pomíjivé věci. Začala jsem číst Bibli, která mne na rozdíl od situace před lety začala náhle zajímat, neboť mi poskytovala odpověď na mé osobní problémy. Ano, šlo o slovo Boží, nemohlo být pochyb. To rozhodlo o mém opětovném návratu do církve. Teď chodím zase pravidelně na mši i ke zpovědi. Mohu říci naprosto jednoznačně, že můj život se změnil. Víím, komu jsem uvěřila..."

Tyto tři případy mají jednoho společného jmenovatele. Jestliže k odpadům od církve dochází z naprosto malingerních příčin, můžeme říci, že v mnoha případech z ní vystupují lidé, kteří už dlouho žádnou viru nemají, k návratu dochází na základě hlubokých zážitků a poznání. Takových, které jsou poznamenány Boží milostí. O ni bychom měli v modlitbě prosit zejména pro tyto lidi.

Radomír Malý

RESTITUCE K MEZINÁRODNÍMU SOUDU?

V nedělním Křesťanském magazínu z Brna vysílaném v televizi 14. listopadu se objevila zajímavá informace. V reportáži o premonstrátech z Nové Říše byl uveden mimo jiné rozhovor s opatem z rakouského Gerasu mons. Angererem, který řekl, že nebude-li majetek ukradený komunisty premonstrátskému řádu a celé církvi v restituci vrácen, podle dohody mezi jednotlivými řády předloží celou záležitost Mezinárodnímu soudu. Restituce církevního majetku tedy nejsou jen naší čistě vnitřní věcí, mají svůj mezinárodní dopad.

Málokdo dnes ví o volyňských "Lidicích" za druhé světové války. Nacisté v r. 1943 v listopadu vyvraždili většinu obyvatel vesnic Minka a Sergějevka na Volyni, obývaných Čechy. Ti, co přežili, se vystěhovali k nám na Moravskokrumlovsko. U příležitosti padesátého výročí tohoto hitlerovského zločinu byla sloužena v pravoslavném chrámu v Olbramovicích liturgie, z níž přinesli autoři Křesťanského magazínu také reportáž. Olomoucko - brněnský pravoslavný biskup Kryštof v kázání odpověděl na otázku, proč Bůh dopouští války, odkazem na to, že Bůh dal lidem svobodu. Příčinu válek a krveprolévání

je nutno tedy hledat u člověka, nikoli u Boha.

Autoři Křesťanského magazínu A. Lowak a ing. J. Florian tak dali najevo, že chtějí v tomto pořadu ukázat na křesťanské hodnoty práva, spravedlnosti a milosrdenství, které jsou tolik potřebné. I když se teď nemusíme obávat nových Lidic a gulagů, k právu a spravedlnosti přece jen máme daleko, jak svědčí případ restitucí církevního majetku. Ve společnosti vždycky budou i lidé špatní, i farizeové, jak skvěle rozebral význam tohoto slova dětem pan Miroslav Částeck. Věřící však vidí svou naději jinde, v nebeském domově, proto mu žádné zlo nemůže vzít vnitřní pokoj a radost, což bylo hlavním tématem promluvy Otce Jana Mráze.

V tomto duchu nalézá s brněnským televizním Křesťanským magazínem společnou řeč i náš týdeník. Proto není náhodou, že se zde objevila reportáž také o něm, za což srdečně děkujeme.

Příští pořad Křesťanského magazínu z Brna mohou televizní diváci shlédnout 3. neděli adventní, to znamená 12. prosince v obvyklou dobu s opakováním následující čtvrtěk v dopoledních hodinách. -rm-

ROZPTÝLENÁ GENERACE

Česká moderní katolická literatura není dnes díky Bohu neznámým pojmem. Třicátá a čtyřicátá léta znamenala její vrchol. Komunisté ji však nedokázali umlčet, ona se v podzemí i v kriminálech rozvíjela dál, jak svědčí příklad Václava Renče a jeho Pražské legendy. K nim přistupovala nová a nová jména dosud neznámých autorů z generace, o níž praví Solženicyn, že byla "zaživa pohřbená". O všech těchto skutečnostech hovořil v rámci přednáškového cyklu Křesťanské akademie v Brně a Olomouci básník a literární historik Ivan Slavík. Nazval svou generaci "generací rozptýlenou."

Jsou to všichni ti, kteří se narodili kolem roku 1920. Vstupovali do literatury po r. 1945 a to jen na krátkou dobu, než tzv. "Vítězný únor" obrátil všechno univeč. Patřili k nejmladší generaci katolických básníků. Teď tu ale stojí jako generace nejmladší a zároveň nejstarší, neboť nemají své následovníky, které by si vychovali. Je zde téměř půlstoleté vakuum.

Ivan Slavík z vlastní zkušenosti uvedl, že tzv. samizdaty, které pro mnoho občanů naší země představovaly jedinou možnost seznámení s neoficiální a bolševiky zakázanou tvorbou, nejsou vynálezem sedmdesátých let, ale už let padesátých. Průkopníkem rozmnožování zakázaných literárních děl v padesátých

letech byl Alois Bláha z Hloubětína.

"Rozptýlenou" nazývá Slavík svou generaci proto, poněvadž křesťanství literáti narození kolem roku 1920 se po roce 1948 ne svojí vinou rozešli. Někteří byli nuceni emigrovat, jiní se octli ve vězeních a pracovních táborech, další žili mimo velká města v ústraní. Zdeněk Rotrekl, Miloš Dvořák... Alespoň dvě jména známá, autoři, kteří získali zvuk a věhlas. I. Slavík však představil také tvorbu autorů dosud neznámých, kteří se nemožli projevit jen proto, poněvadž začali tvořit až po únoru 1948, přirozeně v duchu křesťanském, tudíž bez publikačních možností.

V padesátých letech ještě žili Jakub Deml a Jaroslav Durych. Komunistická moc nemohla zabránit, aby se zájemci o literaturu s nimi kontaktovali. Jedním z nich byl i Slavíkem vzpomenuť Evžen Liška, hluboce ovlivněný Demlem a jeho tvorbou. Dále padla jména Ladislav Dvořák, Antonín Bartušek, Josef Suchý a další.

Byli svědomím národa. I když - až na malé výjimky - jejich básně nevycházely v oficiálních nakladatelstvích, dostaly se přece jen k malému okruhu čtenářů, kteří, hluboce zasažení jejich morálním nábojem, šířili tyto myšlenky dále, ve svých rodinách, na pracovištích a vůbec v občanském životě. Přesně tak pů-

AKTIVITY PRO POSTIŽENÉ

Ze svazku středních škol pro tělesně postiženou mládež na Kociánce v Brně se vyčlenila samostatná Internátní rodinná škola pro tělesně postiženou mládež Gemini na Lesné. Tam poprvé v této republice mohou spolu studovat zdraví i tělesně postižení, což propaguje zakladatel katolických komunit "Archa" na Západě Jean Vanier a další. Ředitelem všech středních škol na Kociánce je dr. Vít Lepil, aktivista Unie křesťanských pedagogů, za komunismu zbavený možnosti působit ve školství pro své katolické přesvědčení a v sedmdesátých letech vězněný. Jeho zásluhou došlo rovněž na Kociánce k otevření Speciální rodinné školy pro tělesně postiženou mládež. Její žáci jsou postižení absolventi zvláštních škol s kombinovanými vadami, tzn. trpící tělesným i mentálním postižením. Žáci mají možnost účastnit se nepovinné výuky římskokatolického náboženství a jednou týdně být přítomni na mši svaté, která je pro ně na Kociánce sloužena. Přibližně deset procent využívá této možnosti. -kb-

SLUŽBY NOVÝM KANDIDÁTŮM

První listopadovou sobotu přijal v olomoucké katedrále sv. Václava při pontifikální mši svaté olomoucký světitel biskup mons. Josef Hrdlička do služeb církve 40 posluchačů 1. ročníku olomoucké Cyrilometodějské teologické fakulty udělením první ze služeb, jež se propůjčují za studia bohosloví - lektorát. Opravňuje ke sdělování Božího slova. 38 z nich je studentů z obou moravských diecézí, dva jsou řeholníci.

O týden později olomoucký arcibiskup mons. Jan Graubner vyzval rovněž 40 posluchačů 2. ročníku této fakulty ke službě akolytátu neboli k oprávnění podávat eucharistii; tři byli řeholníci, ostatní bohoslovci z obou moravských diecézí.

Třetí listopadovou sobotu přijal v olomoucké katedrále brněnský biskup mons. Vojtěch Cikrle 24 studentů nejvyššího ročníku bohosloví mezi čekatele jáhenství a kněžství. Slo vlastně o veřejné prohlášení posluchačů 5. ročníku, že se chtějí stát jáhny a kněžími. (-mv-)

sobí svědomí člověka. Skrytě, nikde není vidět, ale pomalu, trpělivě koná svou práci až do chvíle, kdy se člověk nemůže vyhnout jednoznačnému pro nebo proti. Když uvažujeme o pádu komunismu u nás i v celém bývalém východním bloku, potom dospějeme k závěru, že ten by nebyl možný bez drobné, takřka neviditelné práce této skryté tváře literatury, rozptýlené generace. -rm-

ZE SVĚTA ...

* Vietnamské úřady přislíbily vyslání své delegace do Vatikánu za účelem jednání o normalizaci vztahů katolické církve a státu.

* Vůdkyně sekty "Bílé bratrstvo", jež předpověděla na 14. listopadu konec světa, Maria Dévi Kristus, občanským jménem Marina Cvigunová, byla zatčena ukrajinskou policií jako vodníčnice. Její stoupenci předtím vyplenili kyjevský pravoslavný chrám sv. Sofie. Cvigunová byla za komunismu funkciónářkou Komsomolu.

* V Moskvě byly potvrzeny senzační zprávy, že irácká rozvědka a jisté palestinské organizace financovaly protijelcinovskou opozici.

* Učenci z Pasteurova institutu v Paříži objevili částice, které by se mohly stát protilátkami viru HIV. Podrobnosti sděleny nebyly.

* Španělští biskupové ostrými slovy odsoudili televizi, která přispívá k demoralizaci národa propagací cizoložství a manželské nevěry.

HLÁSÁNÍ JE LÁSKOU K BLIŽNÍMU

U příležitosti návštěvy biskupů z afrického státu Malawi "ad limina" v Římě řekl Sv. Otec Jan Pavel II., že evangelizace, hlásání Krista a Jeho radostného poselství je stejnou službou lásky k bližnímu jako nasycení hladového a poskytnutí materiální pomoci potřebnému. Na tuto skutečnost se dnes často zapomíná a hlásání radostné zvěsti se redukuje na pouhé prokazování fyzické pomoci potřebným, což je základní chybou, řekl Sv. Otec.

PROFESOR EVANGELIZÁTOREM

Předseda španělské biskupské konference mons. Elias Yanez, arcibiskup v Zaragoze, prohlásil na adresu věřících profesorů středních a vysokých škol, že jejich posláním je být nejen pedagogy, nýbrž i evangelizátory. Výuka a výchova nese s sebou také hlásání Krista a Jeho radostné zvěsti.

SEZNAM KŘESŤANSKÝCH ROZHLASOVÝCH POŘADŮ DO KONCE ROKU 1993

Vysílá regionální studio Brno a Ostrava každou sobotu od 18 do 18.30 hod. pro celou Moravu:

4. 12. 1993	Z cyklu "Pojď za mnou" - Ostrava
Nedobré setkání dvou kultur - Amerika.
11. 12. 1993	Z cyklu "Cesta k lásce a pravdě" - Brno
Dějiny spásy 12. část (P. František Trtílek)
18. 12. 1993	Z cyklu "Pojď za mnou" - Ostrava
Předvánoční zamyšlení.
25. 12. 1993	Z cyklu "Cesta k lásce a pravdě" - Brno
Vánoce. (P. Pavel Dokládál)
1. 1. 1994	Z cyklu "Pojď za mnou" - Ostrava
Novoroční úvahy.

ŘECKOKATOLÍCI STÁLE NEPLNOPRÁVNÍ

Jedinou církví, která je dosud v Rumunsku pronásledována, jsou řeckokatolíci. Za komunistů byli zakázáni, její biskupové, kněží, řeholníci i laici pobývali ve vězeních. Dnes jsou sice legalizováni, ale dosud jim nebyla vrácena většina budov, zabraných komunisty, což se týká i chrámů. V některých městech jsou nuceni slavit svatou liturgii přímo na ulici. Dochází i k případům fyzického napadání bohužel někdy vyvolaným některými pravoslavnými duchovními. Ve vsi Crába byli např. těžce zraněni farář Gavril Pop a deset věřících.

POČET KNĚŽÍ SE ZDVOJNÁSOBIL

V r. 1978 bylo na černém kontinentě 5507 domorodých kněží. Dnes činí jejich počet 11903 a dalších 11951 čeká na své vysvěcení. Vzrůst kněžských povolání v Africe je stále větší.

RUSKÝ SEMINÁŘ

V Novosibirsku na ruské Sibiři byl vysvěcen apoštolským administrátorem biskupem Josephem Werthem kněžský seminář latinského ritu pro azijskou část Ruska, který je zároveň druhým katolickým seminářem v Rusku vůbec (první je v Moskvě). Doposud jsou přihlášení čtyři studenti.

AGENTURA 97

Poutní cestovní kancelář, Masarykovo náměstí 15, 254 01 Jílové u Prahy
Telefon: (02) 995 10 35, (02) 995 12 09; Fax: (02) 995 10 35

Zdarma zašleme přehled zájezdů, pobytů a služeb v roce 1994. Nabízíme Dárkové listy, kterými můžete věnovat svým blízkým zájezd v roce 1994. Nabízíme lyžařské pobyty na horách v Dolomitech, koupání a zájezdy do Říma, Fatimy, Lurd, Svaté Země a další.

OBĚTEM TOTALITY

Mši svatou, celebrouvanou olomouckým arcibiskupem a metropolitou moravským Mons. Janem Graubnerem, byla zakončena slavnost odhalení pamětní desky obětem komunistické totality dne 16. listopadu v Kroměříži. Slavnostní řečníci, mezi nimi ministr vnitra Jan Ruml, místopředseda Parlamentu ČR ing. Pavel Tollner, přednosta Okresního úřadu v Kroměříži dr. Emil Zavadil, starosta města ing. Petr Kvapilík aj. zdůraznili především potřebu čestného vyrovnání s touto neblahou minulostí. Starosta ing. Kvapilík zdůraznil, že toto zúčtování s minulostí se neobejde bez Krista, jehož by rádi někteří lidé dnes z našeho života vytlačili.

Rudolf Závodný HVÍZDA MARIINA

*Kdyby nebyla Královnou,
čím byla by?*

*Nic o tom nepraví
blýskavých přednášek
slibné sylaby.*

*Ani Verdiho Aida
či Traviata -
slavné opusy!*

*Kdo se o Hvězdu Mariinu
skvěle pokusí?*

A. G. Lehr

PŘIPRAVUJTE CESTU PÁNĚ

Vyplňovat údolí a narovnávat křivé cesty, to se týká našich životních cest, které často bývají svěhlavé, proměnlivé, klikaté, s nesprávnou hierarchií hodnot. Znamená to navazovat kontakty, všimnout si druhých. O to jde ve vánočním poselství Božského Dítěte, pro něž spása lidi je důležitější než vlastní životní cesta, a to tak velice, že toto Božské Dítě na sebe bere i smrt na kříži - jako Emanuel - Bůh s námi. (Přeložil Zdeněk Fišer)

PRVNÍ VÝSTAVA

Až do 17. prosince je otevřena první výstava Diecézního muzea v Brně, zřízeného letos biskupstvím brněnským. Jmenuje se "Dům a znamení" a zachycuje výběr modelů a návrhů sakrálních staveb v diecézi. Snahou je ukázat kostel jako dům, kde se schází společenství lidí, jako dům meditace a modlitby, jako dům slova a hostiny. Chrám zároveň vtiskuje své znamení městu, vesnici či krajině. Na to všechno chce výstava upozornit. Je umístěna ve výstavní síni Diecézního muzea v Brně v augustiniánském klášteře, Mendlovo náměstí 1a. -rm-

OČ JDE V MEDJUGORJE?

MEDJUGORJE JE HOJNĚ NAVŠTĚVOVANÉ POUTNÍ MÍSTO V CHORVATSKU

24. 6. 1980 šly Ivanka Ivanovičová (* 21. 6. 1966) a Mariana Dragicevičová (* 18. 3. 1965) k úpatí pahorku Podbrdo. Při návratu spatřila Ivanka na pahorku bílou siluetu a v tušení zašeptala: "Podívej se, Gospa" (Gospa je chorvatský výraz, znamenající Naše Paní Panna Maria). "Ale to nemůže být Gospa," odpověděla Mariana. Obě ze strachu utekly, ale pak se vrátily a vzaly s sebou malou Milku Pavlovičovou. Opět viděly stejnou siluetu. Pak přišla Vicka Ivankovičová (* 3. 9. 1964) doprovázená Ivanem Dragicevičem (* 25. 5. 1965) a Inanem Ivankovičem. I oni dostali nakonec strach a utekli.

Příští den přišli opět bez Ivana a Milky, ale přibyli noví dva: Maria Pavlovičová (* 1. 4. 1965) a Kakov Colo (* 6. 3. 1971). Tentokrát vystoupili na pahorek. Denně v 18 hodin docházelo k zjevením. Brzy se shromáždilo na tisíc lidí, které přivedla zvědavost, ale také podivuhodná světa nad pahorkem. Jugoslávská policie podrobila vizionáře výslechu a lékařské prohlídce. 25. a 29. června jim zakázala vrátit se na pahorek. Když se 30. června policie pokusila nepustit je na místo zjevení, došlo k němu v Cernu, tehdejšími bydlišti mladých lidí, dne 4. 7. 1980. V následujících dnech přijímali zjevení doma, pak v kostele, kam je přijal po počátečních pochybnostech pod ochranu farář Jozo Zovko. Od 2. nebo 3. července se scházejí farníci ve velkém počtu denně na mši sv. a modlitbu růžence.

Uprostřed července zažije i farář zjevení v kostele ve stejnou dobu jako vizionáři. 16. srpna byl zatčen, ale v práci pokračuje P. Tomislav Vlasić, který pak byl ve farnosti tři roky.

Mostarský biskup msgr Zanić byl událostem nejdříve příznivě nakloněn. "Mladí lidé nelžou," prohlásil ve své homilii 25. 7. 1981. Dne 16. 8. obhajoval v časopise "Hlas koncilu" a 1. 9. v dopise prezidentu republiky zjevení proti pomluvám které byly zveřejněny v komunistickém tisku. Skutečnost, že zjevení se konala ve farnosti spravované františkány, vyvolala spor mezi biskupstvím a františkánským řádem. Františkáni byli jediní kněží, kteří hájili víru v období muslimského pronásledování v letech 1480 - 1881. Ještě dnes tvoří františkáni 80% kléru a zdráhají se odstoupit některé farnosti, které spravují a které by rád získalo do své pravomoci biskupství. Msgr Zanić dosáhne toho, že františkánská kapitula v Římě ohlásí sankce proti dvěma mladým františkánům Ivanu Prsinovi a Ivicovi Vegovi. Tito dva mladí františkáni se modlí v Medjugorje a prosí P. Marii o radu. Dostane se jim slov útěchy a vyzvy k smíru, kterou Vicka předala biskupovi. Ten dospěl k závěru, že zjevení, které mluví proti biskupovi, nemůže být Matka Boží. Stal se

rázem vedoucí silou odporu proti zjevením. Jmenoval komisi složenou ze dvou františkánů a dvou diecézních kněží, která vyslovila o Medjugorje negativní soud. **30. 10. 1984 zaujal biskup kategoricky toto stanovisko: Zjevení jsou halucinace, které umožnil Tomislav Vlasić.**

V dubnu 1986 se biskup Zanić odebral do Říma, aby záležitost předložil kardinálu Ratzingerovi, ale papež Jan Pavel II. měl již k dispozici dobrozdání R. Laurentina (La Vierge apparait-elle + Medjugorje, 1984; Etudes médical et scientifiques, 1985). Obrátil lékařské a vědecké dobrozdání francouzských a italských odborníků, které za tím účelem svolal R. Laurentin do Milána. Za této situace byla záležitost předána jugoslávské biskupské konferenci. Ta ustavila na začátku roku 1987 novou komisi. **Vedoucí komise pro lékařské otázky psychiatr prof. Korljan konstatoval úplné duševní zdraví a normalitu u všech šesti vizionářů. Podle vyjádření kardinála Ratzingera ze srpna 1991 "nelze zatím potvrdit, že by se v Medjugorje dělo něco nadpřirozeného".** Poněvadž se ale mezi tím stalo Medjugorje známým poutním místem, bude se usilovat o to, aby se toto poutní místo stalo "místem modlitby" (Müncher Kath. Kirchenzeitung 8. 9. 1991). (1)

Poselství z Medjugorje, jehož těžiště leží v obnově víry a obrácení v těchto těžkých dobách, předpokládá obrácení Ruska a ekumenické porozumění a důvěru. Požaduje víru, obrácení, půst, úsilí o svatost života a charitativní lásku. Tímto způsobem má být dosaženo míru a smíření. Podstatná část poselství byla sdělena během šesti prvních dnů, pak následovaly pokyny, jak tento program uskutečnit a vnitřně přijmout. Deset tajemství, která znají jen vizionáři a která mají být sdělena teprve později, tvoří prorockou dimenzi poselství. *Mezi cca 400 uzdraveními, ke kterým došlo v této farnosti, patří dvě k zcela mimořádným (z července 1981 a 23. 5. 1984).* Mnoho poutníků bylo svědky mimořádných světelných úkazů, zvláště v okolí slunce, které připomínají podobné úkazy z Fatimy. První dobrozdání dr. Fr. Mráčka z Prahy hovoří o tom, že určitá část těchto úkazů je nevysvětlitelná, ale vyžadují ještě další zkoumání.

Nejdůležitější v Medjugorje jsou duchovní plody, které vyrostly z poselství. Farní obec byla dříve těžce rozpolcena. Mezi jednotlivými obcemi docházelo ke sporům, bitkám a zraněním, ve čtyřicátých letech zde byli i mrtví. *Dnes říkají všichni zcela právem: "Jsme bratři!"*

I duchovní růst vizionářů je obdivuhodný. Velmi všichni duchovně vyspěli, ačkoliv jsou vystaveni očím veřejnosti. Vicka a Mária se vdaly a

žijí ve vzorném křesťanském manželství. Až dodnes panuje ve farnosti mimořádný mystický elán s denní početnou návštěvou eucharistické oběti, s týdenními posty a přátelským pohostinstvím poskytovaným poutníkům. Obec tvoří výjimečnou farnost s mnoha povoláními k duchovnímu životu, kde kvete život ve svatosti. Vznikla zde dvě duchovní bratrstva (muži a ženy v laickém stavu), kteří si předsevzali uskutečnit poselství v oběti úplného odevzdání. Jedno z těchto společenství založil františkán Tomislav Vlasić, druhé zvané "Oasa míru" založil pasionista Don Gianni Spreva. Po počátečních těžkostech mají obě bratrstva obdržet schválení z Říma.

Počet poutníků, mezi nimiž je více než 60 biskupů, stále roste. Přicházejí z celého světa, Itálie, USA, Rakouska, Německa a Belgie. Ročně přijde do Medjugorje na 500 000 poutníků.

(1) Jugoslávská biskupská konference se sešla právě o desátém výročí prvního zjevení v Medjugorje. Většina účastníků chtěla další poutě zakázat. Ale právě vypukla válka a konference musela být přerušena. Zatímco celý svět putoval do Medjugorje, hledaly se ve vlastní zemi argumenty, jak zabránit rozšíření medjugorského poselství.

V dubnu 1992 začala válka v Bosně a Hercegovině a rozrostla se na nejbrutálnější válku, jakou Evropa ještě nezažila. V květnu 1992 došla fronta až na hranice Medjugorje. Uprostřed válečných hrůz se stalo Medjugorje oasou míru, jak to Gospa ve svých poselstvích oznámila. Medjugorje si vybralo OSN jako překladiště humanitární pomoci. (Podle MIR 4/22)

Prameny:

L. Rupič: Erscheinungen ULF zu M. 1984 - R. Laurentin, Derniers Nouvelles de M. 9 svaz. 1984nn - Das Geschehen von M. 1985, - Ders., Medizinische Untersuchungen in M., 1986. K. Knorzinger, Antwort auf M. 1987. - I Sivric, La face cachée de M.I, 1988. - M Graig, Das Geheimnis der Madonna von M., 1989. - R. Laurentin, La Vierge apparait-elle a M. 1990

(Převzato z *Marienlexikon T. IV. Institutum Marianum Regensburg, red. prof. dr. Remigius Bäumer a prof. dr. Leo Scheffczyk 1992.*)

24. června 1993 ke dvanáctému výročí zjevení se uskutečnil z iniciativy německých přátel Medjugorje pochod míru z Humace do Medjugorje (13 km). Zúčastnilo se jej 3 000 poutníků, k nimž se postupně připojilo 15 000 mladých lidí. Večerní mše, kterou koncelebrovali 2 biskupové (arcibiskup Fr. Franić a Enric Ernandes

(Pokračování na str. 14)

DESÁTERO BOŽÍCH PŘIKÁZÁNÍ ZNÍ...

CHRISTOPH CASSETTI, GENERÁLNÍ VIKÁŘ V CHURU, ŠVÝCARSKO

8/ Nebudeš falešně vypovídat proti svému bližnímu!

Doslovně zní toto přikázání: *Ne-smíš vypovídat proti svému bližnímu jako lživý svědek.* Myšleno je zde v prvé řadě na situaci soudního jednání. Každý Izraelita mohl být totiž kdykoliv požádán, aby při soudu působil jako svědek nebo přímo jako soudce. Později však bylo toto přikázání vztaženo na zákaz jakékoliv lži. Dokladem je citát z knihy Ježíše Siracha: *"Každá lež at se ti hnusí, neboť nepřináší nic dobrého..."* (Sir 7,12).

V Novém zákoně Ježíš Kristus potvrzuje tuto zásadu v Horském kázání: *"Vaše řeč buď ano, ano - ne, ne. Co nad to je, od dábla je..."* (Mat 5,37). Sv. Pavel píše v listě Efesanům: *"Oblékli jste nového člověka, který je stvořen k obrazu Božímu ve spravedlnosti a svatosti. Odložte proto lež a mlvte mezi sebou pravdu..."* (Ef 4,24). A v listě Kolosanům napomíná: *"Neobelhávejte se navzájem..."* (Kol 3,9). Křesťan tedy podle osmého přikázání nemá nikdy lhát.

Proč je lež zakázána?

První odpověď zní: Protože poškozuje bližního. Kdo lže, podkopává důvěru mezi lidmi. Ano, jenže nevzniknou někdy situace, kdy lež se jeví práce jen jako lepší řešení než pravda, konkrétně lepší řešení pro samotného bližního? Když stojíme třeba před dilematem, jestli sdělit těžce nemocnému pravý stav jeho choroby nebo jsme-li vyslýcháni tajnou policií diktátorského režimu?

Je samozřejmé, že 'nelhat' znamená říci všechno, co člověk ví. Je možno také nedat odpověď na otázku, což se týká zejména situace nespravedlivého výsledku s cílem poškodit politicky nebo nábožensky nepohodlného bližního. V případě nevléčitelné nemoci bližního a lékařsky předpokládané blízké smrti panuje mezi lidmi mylné přesvědčení, že milosrdná lež je lepším řešením. Není. I když jsou lidé, které by pravdivá informace psychicky zlomila, je možno vždycky sdělit pravdu po částech, s taktikou a ve vší šetrnosti. Neselžeme, když řekneme, že možnost uzdravení existuje, ačkoliv lékaři říkají opak. Cožpak není znám dostatek případů mimořádných uzdravení, například v Lurdech a na jiných omilostněných místech? Navíc tzv. milosrdná lež v tomto případě často neumožní nemocnému přijmout svátost smíření, neboť spoléhá na to, že jeho stav "není vážný".

Zákaz lži platí tedy bez výjimky. Ona vždycky byla, je a bude hříchem proti osmému přikázání. To se netýká jen přímé lži, nýbrž i tzv. polopravd, kdy o některé události referováno tím způsobem, že se zamlčí to podstatné a nejdůležitější, takže ten, kdo to poslouchá nebo čte, si vytvoří úplně

falešný obraz o situaci. Také toto je hřích proti osmému přikázání. V Marshallově knize *"Plná slávy"* čteme o kanovníku Duffym, který takto napomínal své penitenty: *"Nemá cenu se zpovídat, že jste ukradli provaz, zapomenete-li dodat, že na jeho druhém konci byl uvázan kuň."* Hřích, který vytýká kanovník Duffy, bývá velmi často hříchem žurnalistů, pracovníků sdělovacích prostředků a politiků. Nestáčí jen neříkat nepravdu, hříchem je též sdělovat pouhé polopravdy vytržené z celkového kontextu. To je stejné lhaní jako to první.

Nasazení pro pravdu

Osmé Boží přikázání se týká důstojnosti člověka jako vykoupeného

dítěte Božího. K jeho nezcizitelným právům patří také právo na pravdu. Lži upírá pachatel toto právo nejen obelhávanému, nýbrž i sobě samému, neboť nežije v pravdě, ačkoliv má na to svrchovaný nárok. Křesťanovým posláním není ovšem jenom nelhát, nýbrž také nasadit se za vytvoření atmosféry pravdy a důvěry ve společnosti. V demokratických zemích pánuje svoboda slova. Mnoho žurnalistů však jí zneužívá k neúplnému a tím zkreslenému informování. Svobodný občan by se měl ozvat a bránit své právo na pravdu, právo na plnou informovanost. Kdo jiný by měl stát v čele tohoto zápasu než katolický křesťan, jemuž motivaci poskytuje osmé Boží přikázání?

V KŘETINĚ SE SNAŽÍ

Křetín, obec s asi 500 obyvateli v krásném přírodním prostředí, 6 km západně od Letovic, je znám údolní přehradou, která přitahuje turisty a milovníky vodních sportů. Na místě původní tvrze ze 14. stol. stojí dnes barokní zámek ze 16. stol., přestavěný v 19. stol., který slouží jako dětská ozdravovna. Farní kostel sv. Jeronýma z poč. 18. stol. patří mezi památkové stavby 1. kategorie.

Z DOMOVA ...

* Sdružení lázeňských měst ČR odmítá snahy privatizovat zdroje minerálních vod. Přípravovaný návrh zákona s tím zatím nepočítá.

* Česká televize o letošních vánočních neuvědě oblíbené pohádky Mrazík a Pyšná princezna. Diváci ale shlédnou pokračování seriálu V. Vorlíčka Arabela pod názvem "Arabela se vrací".

* Podle Českého statistického úřadu dosáhla inflace za říjen 1,1 procenta, což je o 0,3 proc. méně než v září.

* Synod Českobratrské církve evangelické jednal o chystané odluce církvi od státu a vytyčil směr k úplné ekonomické nezávislosti na něm.

* Státní rozpočet dosáhl ke konci října přebytku ve výši 6,4 miliardy Kč.

* Město Brno pronajalo na dvacet let brněnské Charitě dům na Staňkově ulici. Počítá se, že v něm najdou útočiště především osamělé matky a rodiny v nouzi.

* V pražském Kulturním domě železničářů se uskutečnilo setkání francouzské organizace křesťanů proti násilí s bývalými politickými vězni. Jejich jménem evangelický pastor Jan Dus otevřel diskusi o nedořešených otázkách vyrovnání se s minulostí.

V současné době probíhá v Křetině stavba architektonicky ojedinělé fary, u které se zastavují kolemjdoucí laici i odborníci z řad architektů a stavitelů. Stavbu provádí místní věřící i ostatní občané brigádnicky. Financována je z vlastních prostředků. Náročná stavba pod vedením stavitele Leopolda Ježe a místního faráře P. Zdeňka Veitha úspěšně roste.

Křetinská farnost upozornila v posledních dnech na sebe tím, že uspořádala primiční slavnost P. Pavlu Veithovi, novokněži královéhradecké diecéze. Primice se zúčastnilo asi 3500 věřících. Mezi hosty byli i přátelé novokněže z Polska, Německa, Rakouska, Austrálie i z věčného města Říma. Mezi významnými hosty byli hrabě Jindřich Schlick a hraběnka Irena Schlick, oba příslušníci řádu Maltézských rytířů. Nechyběl ani zástupce brněnského biskupství P. František Blaha, sekretář brněnského biskupa, rodák ze sousedního Sulíkovy a za totality tajně vysvěcený biskup prof. Stanislav Krátký, který léta působil v nedalekém Kunštátě.

O videozáznam projevila zájem Česká televize Brno, která jej i sama pořídila. Pozvaný místopředseda vlády ministr ing. Josef Lux se omluvil. Ve vřelém osobním dopise novokněži nabídl všestrannou pomoc při jeho dalších krocích v duchovní správě. Přítomen byl i místopředseda Parlamentu ČR Pavel Tollner, místopředseda KDS.

Celá primice byla radostnou oslavou kněžství a velikosti Božích činů v životě člověka. Hlahol zvonů ze zvukového záznamu z rodné farnosti novokněže, z Babic na Třebíčsku, místa oběti kněžského života z padesátých let, ukončil slavnost, která zanechala hluboké duchovní dojmy ve všech přítomných.

P. Jan Peřina

OČ JDE V MEDJUGORJE?

z Portorika), provinciál františkánů Drago Tolj a 97 kněží, sv. se účastnilo 35 000 lidí.

25. června se P. Maria ukázala Ivance a svěřila jí poselství. Byl přítomen štáb italské televize. (Pozn. red. Světla: o této příhodě jsme naše čtenáře již informovali.) Na počátku setkání byla Ivanka šťastná, ale pak se hořce rozplakala. Mezi slzami se modlila Otče náš a Sláva Otcí. Po skončení zjevení nebyla Ivanka schopna setrvat s přáteli, tak byla otrěsena.

Během zjevení jí Gospa ukázala hrůzné výjevy, které Ivanka není s to popsat. **"Tyto výjevy se brzy uskuteční a týkají se celého světa."** Panna Maria při tomto sdělení plakala. Na začátku zjevení sdělila toto poselství: **"Otevřete svá srdce mému Synu, aby vás ON mohl vést na správnou cestu."** Po sedmi minutách sdělila další poselství: **"Buďte nositeli míru!"**

Ivanka nám pak sdělila, že to bylo nejtěžší vidění od r. 1981. Dodala, že

tyto výjevy se netýkají dříve sdělených tajemství, ale Panna Maria nás chce jimi varovat. Ivanka řekla, že tyto události je možno ještě modlitbami odvrátit. **"Modlete se!"** řekla. **"Obraťte se. Odevzdejte se zcela Ježíši. Jste povrchní. Nebudte slepi. Bůh si přeje, abychom se ještě opravdověji obrátili a na této cestě pak setrvali."**

(Z deníku sestry Emmanuely Mailard, ze společenství Blahoslavenství, která od r. 1989 žije v Medjugorje. Zveřejněno v MIR 4/22).

KÁZÁNÍ P. JOZO ZOVKA 24. 6. 1993

Milí farníci, srdečně vítání milí poutníci,

před dvanácti lety, ve stejnou roční dobu, v době nepokoje v celém světě, přinesla nám skupina dětí zprávu. Zprávu o míru. Začala doba bezesných nocí, úzkosti, nejistoty a nepochopení toho, co nám těch šest dětí sdělilo. Mnoho lidí přišlo pak do Medjugorje, aby hledali pravdu. Ale jen ti, kteří svá srdce otevřeli podle výroku: **"Nebojte se, já jsem s vámi po všechny dny!"** v plné důvěře, pochopili toto poselství, které nám předala Matka Boží. I dnes večer chceme své srdce plně otevřít, aby do něho mohlo být vepsáno jméno "Ježíš" stejně jako ti před dvanácti lety, kteří toto poselství učí chápat srdcem a podle něho žít.

Modleme se, aby se plán Matky Boží naplnil a mír pro všechny se stal pro svět prvořadým cílem.

Modleme se, aby bylo Bohu umožněno vtisknout nám do srdce poselství, které nám předává Matka Boží, poselství lásky, poselství míru, poselství obrácení k novému životu.

Milí věřící, Medjugorje je pro mne jako dárek k vánocům, svátkům lásky, který nelze pochopit logickým a chladným myšlením, nýbrž mírumilovným a láskyplným srdcem. Dejme si za úkol tento vánoční dárek, který přece patří všem lidem na zemi, něst do celého světa a udělat z něho náš dárek. Zvěstujte všem, jaký dar jste obdrželi. Řekněte to ve vašich obcích. Vyznejte tam, jak jste se obrátili. Neboť vy jste znovu našli své rodiny, vaše rozvrácená manželství jsou opět zdravá a rozvíjejí se. Vrátili jste se k základům pravé víry a naděje. Řekněte celému světu, že je to dílo Královny míru. Vy všichni, kteří jste byli nevléčitelně nemocní a obdrželi jste zdraví. Vy, kteří jste dříve připoutáni k věcem tohoto světa vedli život bez Boha a bez modlitby, řekněte celému světu, co se s vámi stalo. Zapište si to hluboko do srdce a podejte svědectví o tom, co se zde událo za posledních 12 let.

Neboť těchto dvanáct let to byl velký zázrak a dar Boží. Nutká nás to oznámit to celému světu, i když se nás neptá, co se to stalo s tímto dítětem, co se to stalo v Medjugorje, svět se neptá, kam se má obrátit.

Medjugorje je Boží dar církvi.

Medjugorje je místem Královny míru. Medjugorje dosvědčuje tento fenomén, tato znamená daná církvi. Zde je místo setkání lidí s Bohem, místo obrácení.

Zde je nové jméno pro Tábor, nové jméno pro Sinaj, nové jméno pro Golgotu, kde Bůh se dává jako dar v Ježíši Kristu, svém milovaném Synu. Proto zde je místo Nového zákona a obnovy smlouvy s Bohem míru a lásky.

Bez vás nemůže Bůh dokončit svůj plán. Bůh potřebuje lidi jako spolupracovníky.

Sestry a bratři, právě teď se jedná v Ženevě s cílem dosáhnout trvalého míru v Bosně a Hercegovině.

Jak je možno dosáhnout spravedlivý mír? Podpisy na dokumentech budou napsány jinak: zde se podepisuje postem, modlitbou a sebeobětováním. A právě proto jste přišli z celého světa. Ano, církev přišla, aby se modlila za náš mír. Je zraněna, ohromena a chtěla by naše nářky a bolesti zkrátit a ukončit.

Milí bratři a sestry, znamení v Medjugorje před dvanácti lety apelovala na naše porozumění a odpovědnost. Milí farníci z Medjugorje, těch dvanáct let vám bylo darováno, byl vám darován Boží Syn. Matka Boží si nedopřála klidu, dokud opět nenašla Ježíše v chrámě. Kéž by sem přišly všechny národy světa, aby se modlily! To je cennější, než všechno, co jsme dali a co nám svět dnes ještě může dát. Bylo odstartováno mnoho nadějných plánů, mnoho námahy jsme vynaložili pro mír.

Nebyla by to však zrada mluvit dnes o něčem jiném než o modlitbě? Matka Boží neříká, když se nebudete modlit, najdete mír, Matka Boží neříká, že vojsko může přinést Medjugorje mír. Je to lež, jestli dopřejete takovým slovům víry.

Medjugorje nepotřebuje žádné vojáky. Medjugorje potřebuje poutníky. Medjugorje potřebuje ruzenec. Medjugorje potřebuje Otče náš. Medjugorje potřebuje věřící. Medjugorje potřebuje modlitby a kněze, kteří se mohou ve středu a v pátek postit.

Medjugorje nepotřebuje žádné karbaníky. Medjugorje nepotřebuje skinheady. Medjugorje nepotřebuje zloděje. Medjugorje nepotřebuje noční kluby, nic z toho Medjugorje nepotřebuje. Nepotřebují to Chorvaté,

ani Hercegovina to nepotřebuje, to po čem dnes toužíme, je mír.

Gospa chce, stejně jako v prvních dnech, abychom v Medjugorje znovu začali s postem a modlitbou. Já jí věřím. A kdyby dnes přišel anděl z nebe anebo někdo mi tvrdil něco jiného, já bych mu nevěřil.

Sestry a bratři, chci vám dnes oznámit tuto předpověď. Není žádná jiná předpověď, není žádné jiné slovo nebo jméno mimo to, které na tomto místě řekla: **"Jsem Královna míru, vybrala jsem si vás a potřebuji vás. Bůh nemůže bez vás uskutečnit svůj plán a záměr. Bůh je zachránce vás i zachránce míru na světě."** Neboť i kdyby válka náhle skončila, začala by zase jiná válka. Kdo někde v Americe může zastavit válku? Ani Svätý Otec ne, i když miluje Boha a modlí se k němu, miluje církev a Pannu Marii, která pro svou církev a pro lidstvo pláče. Ale svět nechápe její bolesti a nářky.

Jedině obrácení, říká Gospa. To je znamení a začátek nového světa. Nepotřebujeme žádné zákony, naším zákonem je Bůh. Potřebujeme nová srdce a nového ducha. Pak to bude Medjugorje. Proto, sestry a bratři, přicházejte do Medjugorje. Přicházejte do Medjugorje znamená nezačínat v církvi s žádnými hádkami a žádnými střety, nýbrž vyjít na světlo a hledat odpovědi na všechny otázky a starosti naší doby. Chceme - li dnes vzít s sebou do světa poselství z Medjugorje, pak může zastavit válku tu i onde. Pak můžeme pohnout svět k obrácení silou a mocí Ducha svatého. Protože my se modlíme a postíme, chceme opět začít znovu a všechno svěřit Panně Marii. Pak nastane na světě klid a mír. Zničená města, zničené mosty, zničení lidé, zničené rodiny a proudy uprchlíků, beznaděj - ale naděje přichází z Podbrda a jde ke všem lidem a ke všem srdcím. A této naději, tomuto poselství můžeme důvěřovat, proto se nám zde vede dobře, nemáme zde žádnou válku, pro tvou modlitbu, milý poutníku, na tomto pahorku Podbrdo, na tomto křížovém vrchu, na tomto svatém místě.

Co potom může nepřítel udělat věřícímu, co může satan udělat tomu, kdo se modlí? Co může satan udělat člověku, který má důvěru v Boha?

(Dokončení na str. 16)

Při dlouhé cestě vlakem se někdy dáme do čtení i toho, co bychom jindy jistě přeskočili. Tak i mně, když vlak uháněl po italské Riviéře, ale celé pokryté prosincovou mlhou, padla do rukou stará německá veršovaná Sudermannova pohádka "Drei Reihfeder" (Tři volavčí péra). Obsah je romantický. Hlavní hrdina je Witte, mladý princ, vyhnaný ze svého království uzurpátorem. Dá se na cestu světem, aby hledal štěstí. Záhadná pohřební bába na pustém mořském ostrově mu dá tři čarovná péra, která mu mají přinést štěstí, ideální nevěstu a království. Jeho sluha Honzik ho však varuje. Ta péra jsou dar pohřební báby. Každý, kdo se honí za ideálním přáním, zahyne. Jediné štěstí na zemi je v tom, že se spokojíme s tím, co máme. Jak málo lidí si dovede uvědomit, že jsou šťastní s tím, co už mají!

Ale princ na to nedbá. Bába mu vyložila smysl těch per. Když hodí do ohně první, objeví se mu obraz ideální ženy. Hodí tam druhé a bude jí mít za manželku. Když se spálí třetí péro, ona umře. Princ Witte to samozřejmě hned zkusí. Oheň pohltní první péro a on je u vytržení. Tak krásnou ženu ještě nikdy neviděl. Rozjede se, aby ji hledal. Cestou přijde do království, kde mladá vdova královna hledá muže. Podaří se princovi, že ji získá, a stává se šťastným manželem a králem.

Ale mlhavý obraz z vidiny mu nedá klid. Nakonec se mu zprotiví i dobrá žena. Hodí tedy do ohně i druhé péro, aby k němu přišla ta ideální. Jaké je jeho zděšení, když v noci, v okamžiku kdy volá tu ideální, vysněnou, najednou před ním stojí jeho vlastní žena. Byla by to skutečně ona? To se mu nechce věřit. Hodí do ohně třetí péro a ona umírá a i on. Motiv veršů je: "Myslím, že nikdo z nás to neví, jak je šťasten."

Vypravování je, jak vidíme, romantické vydání známých motivů ze světových pohádek. Toho druhu je i slovanská bajka o rybáři, který ulovil zlatou rybku a ta mu chtěla splnit všechna přání jeho bláznivé ženy. Zajímavé je, že se to na počátku všechno daří, ale pak najednou přijde tragický konec. Člověk může usilovat o lepší, má z úspěchu radost, ale tím jeho touhy rostou přes míru a pak přijde tragický konec.

Pohádky jsou výsledkem tisíciletých tradic přirozené lidské moudrosti. Ale jak se toto naučení srovná s křesťanským učením? Vždyť všichni

křesťanští světci vidí začátek obrácení k Bohu v hluboké nespokojenosti se světem a s životem. Pověstné je rčení sv. Augustina: "Neklidné je lidské srdce, dokud nespočine v tobě".

Holandský konvertita, později benediktin v Beuroně, Verkade, nadepsal své vzpomínky titulem "Neklidem k Bohu". A sv. Ignác z Loyoly, už jako generál řádu a uprostřed plné práce, chodíval večer na verandu a povzdychoval si: "Jak se mi oškliví země, když se dívám na nebe."

Tento postoj je tak všeobecný v duchovní literatuře, že se stal jednou z hlavních námitek ateistů k ospravedlnění boje proti náboženství. Víra v Boha a v odměnu po smrti, jak říkají, zošklivuje lidem svět, dělá je nespokojenými s hmotným štěstím, žene je kamsi daleko za matným ideálem. Dodali bychom k tomu my: "Dělá z nich prince ze Sudermannovy pohádky."

Námítka se tedy stává vážnou. Co odpovíme? Na prvním místě musíme uznat a přijat za svou věčnou zkušenost lidské moudrosti a ta zní: Je nesmyslné a škodlivé honit se za mlhavými vidinami, které odvádějí od skutečnosti. To potvrzují tytéž duchovní knihy, které mluví o touze po Bohu. Dokonce i mniši, kteří opustili všecko a nemají tedy už co ztratit, považovali za velké pokušení nestálost, měnění místa a práce. Dokonce to formulovali v principu: **Tzv. lepší je největší nepřítel dobrého.**

Je pravda, že křesťan je nespokojen se světem. Ale nechce tuto nespokojenost nahradit jiným "světem", jednu nedokonalost druhou? Sv. Augustin výslovně tvrdí, že to není řešení. Srdce lidské zůstane nespokojené, dokud nespočine v Bohu. Bůh a Boží království, které nám Ježíš slibuje, není mlhavá vidina, není to utopie, ale skutečnost, se kterou musíme všichni počítat. Je dosažitelná. Pro toho ovšem, kdo nevěří, nemá mnoho smyslu. Ale křesťanští mučedníci dostali řecké jméno martyres, svědci. Dosvědčovali totiž pohanskému světu, že stojí za to obětovat život, aby byli s Kristem, že Kristus nám za škodu stojí, jak je to ve starém husitském hymnu "Božích bojovníků". Může to přijmout ovšem jen ten, kdo věří. Oškliví se mu země ne proto, že je ošklivá, ale proto, že se dívá na nebe.

Ale námítka pokračuje. Pěkné je smýšlet na nebe, na blaženost po smrti. Ale čím víc se tím zabýváme, tím víc se ztrácí smysl pro zemi. To pak není radostné a asi to není ani

správné. Vždyť přece Bůh stvořil na počátku nebe a zemi a viděl, že je to dobré, jak Písmo výslovně poznamenává (Gn 1,1). Co to znamená "dobré"?

Exegéti Starého zákona nás upozorňují, že hebrejské myšlení je, jak říkají funkční. Dobré je tedy to, co k něčemu slouží. V tom smyslu také vysvětlují hodnotu pozemských věcí knížky morálky. Jsou dobré, tj. slouží nám k tomu, aby nám pomohly do nebe. Studie jsou dobré k tomu, aby pomohly mladému člověku k lepší pozici ve společnosti. Proto nepohrdá školou, i když je mu někdy dlouhá a připadá mu zatěžko studovat. Lékař se jen toho, že by měl studovat tuze dlouho. Podobně se i svatí někdy cítili unaveni životem i dobrými skutky. Sv. Pavel se přiznává, že už by rád umřel, aby byl s Kristem.

Je to jakýsi druh nespokojenosti se světem, ale nazvali bychom ho psychologickým. Je to, jako když někdo jede vlakem a jede rád, sám si tu cestu vybral, ale po jisté době živne, protáhne se a povzdychne si: "Už bychom mohli být u konce!" Toto přirovnání s jízdou vlakem nám však pomůže k osvětlení ještě jedné stránky, na kterou se zapomíná. Děti jedou rády vlakem nejen proto, že dojedou k babičce na prázdniny.

Těší je i sama jízda. Tleskají radostí, když vidí stromy, lesy, řeky.

Těší se z jízdy i turisté. Jedou např. ze severu do Itálie, do Říma. Už za Alpami pozorují, jak se mění příroda, jak cypřiše nahrazují zaalpské jedle, jak se mění styl kostelů atd. Itálie v očích pomalu roste a začíná se prožívat.

Něco podobného se stává světcům, kteří svůj život prožívají jako cestu do věčnosti, ze země k Bohu. Začínají svůj budoucí cíl už poněmhu vidět, cítit, prožívat už zde na zemi. Vidí Boží prozřetelnost v každé maličkosti, Boží tvář pod pavučinou světa.

Stane se tedy něco podivuhodného, nečekaného. Svět, který je sám v sobě nemohl uspokojit, který se ošklivil, se najednou stává obrazem toho, po čem vlastně člověk touží. Čím víc v něm vidíme Boha, ke kterému směřujeme, tím krásnější se stává. Křesťanství dovede spojit to, co je jinak nespojitelné: smrt a život, samotu a spojení s lidmi a také nespokojenost se světem s obdivem pro svět a jeho krásu. Proto se praví křesťané nehoní za prázdnými vidinami. Hledají Boha, který je nade vším, ale naleznou ho ve všem.

(Přetištěno: Nový život XLV)

(Dokončení ze str. 14)

Nemůže nám udělat nic. Ale satan je silný, to říká Panna Maria. Stačí se jen podívat na rozbitá města jako Sarajevo, Mostar nebo Vukovar a poznáme, jak mocný je satan. Ale také stačí přijít sem, abychom poznali Boží velikost, abychom poznali, jak svatá Maria satana na tomto místě drží na uzdě a chce jej ve spolupráci s námi zničit.

Proto, bratři a sestry, poslouchejme Královnu míru. A opět bude Medjugorje vepsáno v našem srdci. Toto místo je velké a mocné. Jedna rodina utekla z Jaize s jediným balíkem, v němž byla socha Panny Marie. Na letišti rodinu zadrželi a řekli jí: "Podle rozkazu nesmíte s sebou nic brát." Voják řekl matce: "Otevřete ten balík. Rozkaz říká, že si můžete vzít jen to, co máte na sobě." Matka šesti dětí otevřela balík. Voják uviděl sochu Panny Marie a řekl: "Ta socha zde musí zůstat. V Americe a kdekoli v světě mají dost takových soch." Na to matka: "To je moje Matka Boží. Ona mi pomohla porodit a vychovat šest dětí. Dostala jsem ji k svatbě a

provázela mne a mou rodinu celý život. Jestli si ji teď nemohu vzít s sebou, zůstaneme i s mými syny tady." A voják ji nechal jít i s Matkou Boží. Matka Boží je teď s rodinou v Americe. Z vojáka se stal kněz, který teď slouží Matce Boží s velkým sebeobětováním.

Bratři a sestry, co si máme vzít s sebou na útěku z tohoto slzavého údolí? Jedna paní ze Střední Bosny přišla na faru v Sirokem Brehu a řekla: "Nesměla jsem si vzít ani růženec. Prosim vás, dejte mi růženec, nutně ho potřebuji." Dostala růženec. Já nemohu žít bez růžence a nikdo nemůže žít bez růžence. A nemůžeme žít bez Panny Marie.

Jestli si něco musíme vzít z Medjugorje, pak je to Ona, Panna Maria. Jestli dnes svět někoho potřebuje, pak je to Ona, Panna Maria. Jestli někdo ví, kudy vede cesta k Ježíši, pak je to Ona. Ona ví, jak se k němu jde. Když bylo Ježíši dvanáct let, dovedla ho najít v chrámě, a pak s ním šla domů.

Svatá Královno míru, Panno Maria z Medjugorje, tvoje církev se k tobě modlí, potřebuje po dvanácti letech mír. Potřebujeme Boží mír a chceme si jej vzít dnes do našeho srdce, do

otevřené duše. Nechceme se vracet domů bez míru. Mír musí odtud proudit do celého světa. A všechny násilnosti, všechny urážky a všechno, co přichází od satana, a všechny viny musí odplout spolu se všemi starostmi a žaly. A pomoz, aby tvou církev zaplavila znovu obnova. Pomoz, aby tvá církev mluvila znovu o lásce. Pomoz, abychom dostali nový zázrak lásky. (V průběhu kázání P. Jozo připomenul, že 1981 se nad Podbrdem vícekrát ukázalo znamení MIR a že Gospa oznámila, že na hoře zjevení bude trvalé znamení.)

Ó, Panno Maria, ty jsi řekla, že nám dáš velké znamení a my ti děkujeme, že nám je chceš ukázat.

Jméno znamení bude Mír. Jméno znamení bude Obrácení. Jméno znamení bude Začátek nového světa. Děkujeme Ti, Královno míru, za dvanáct let, kdy se nám zjevuješ. Děkujeme Ti za tuto církev, kterou naplníš nadějí, darem lásky a darem modlitby. To jsou dary, které tvou církev v jejím srdci živí a ony v něm žijí. Děkujeme Ti, Panno Maria, že dnes večer přijdeš k nám jako Matka a Královna míru ke svým dětem, a tak to má být.

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Sazba a grafická úprava Jaroslav Novotný, tisk Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor PhDr. Radomír Malý. Redakce: Mendlovo náměstí 1a, Brno, PSČ 602 00. Administrace: Matice cyrilometodějská s.r.o., Dolní nám. 24, Olomouc, PSČ 771 00. Telefon redakce 05 / 43 32 11 18 kl. 271, telefon administrace 068/ 52 228 03. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.

772 00 Olomouc

Murmová 9

Pepřík Erich gen. v.

Mons.

W2703/1

Postovně úvěrováno

Novinové vylatné

Odesílatel:
Matice cyrilometodějská s.r.o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc